

Finansdepartementet

Finansmarknadsavdelningen

Bankenheten

Fi2024/00365

Åtgärder mot missbruk av alternativa betalningssystem

Februari 2024

Sammanfattning

Vid Polismyndigheten finns en samordningsfunktion för åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Den består av Bolagsverket, Brottsförebyggande rådet, Ekobrottsmyndigheten, Fastighetsmäklarinspektionen, Finansinspektionen, Kronofogdemyndigheten, länsstyrelserna i Stockholms, Västra Götalands och Skåne län, Spelinspektionen, Polismyndigheten, Revisorsinspektionen, Skatteverket, Säkerhetspolisen, Tullverket och Åklagarmyndigheten.

En av samordningsfunktionens viktigaste uppgifter är att ta fram nationella riskbedömningar i fråga om penningtvätt och finansiering av terrorism. I Nationell riskbedömning 2022 – Hawala: Värdeöverföringar i alternativa betalningssystem behandlas riskerna med alternativa betalningssystem (s.k. hawala-verksamhet) och föreslås att registreringsplikten för fysiska och juridiska personer som bedriver verksamhet i form av penningöverföring och valutaväxling ska ersättas av tillståndsplikt.

Valutaväxlare och registrerade betaltjänstleverantörer såsom penningöverförare har en central funktion vid kriminella nätverks återinvesteringar i kriminell verksamhet och tvätt av brottsvinster. Mot den bakgrunden föreslås i promemorian att valutaväxling, betaltjänster och utgivning av elektroniska pengar ska omfattas av tillståndsplikt i stället för registreringsplikt. Från förslaget undantas fysiska och juridiska personer som tillhandahåller kontoinformationstjänster.

För att anpassa svensk rätt till unionsrätten föreslås dessutom att registrerade betaltjänstleverantörer som tillhandahåller kontoinformationstjänster ska omfattas av penningtvättslagen.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2025.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	2
1 Lagförslag	4
1.1 Förslag till lag om ändring i lagen (1996:1006) om valutaväxling och annan finansiell verksamhet	4
1.2 Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)	7
1.3 Förslag till lag om ändring i lagen (2010:751) om betaltjänster	8
1.4 Förslag till lag om ändring i lagen (2011:755) om elektroniska pengar	19
1.5 Förslag till lag om ändring i lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism	31
2 Rättslig reglering	35
3 Behovet av förändringar	39
4 Åtgärder mot missbruk av alternativa betalningssystem	40
4.1 Tillståndsplikt i stället för registreringsplikt	40
4.2 Annan finansiell verksamhet	43
4.3 Utgivning av elektroniska pengar	45
4.4 Registrerade betaltjänstleverantörer som tillhandahåller kontoinformationstjänster ska omfattas av penningtvättslagen	45
4.5 Åtgärder mot den som bedriver verksamhet utan registrering eller tillstånd	46
5 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	47
6 Konsekvensanalys	47
7 Författningskommentar	50
7.1 Förslaget till lag om ändring i lagen (1996:1006) om valutaväxling och annan finansiell verksamhet	50
7.2 Förslaget till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)	52
7.3 Förslaget till lag om ändring i lagen (2010:751) om betaltjänster	52
7.4 Förslaget till lag om ändring i lagen (2011:755) om elektroniska pengar	60
7.5 Förslaget till lag om ändring i lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism	68

1 Lagförslag

1.1 Förslag till lag om ändring i lagen (1996:1006) om valutaväxling och annan finansiell verksamhet

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1996:1006) om valutaväxling och annan finansiell verksamhet¹

dels att 5 och 6 §§ ska upphöra att gälla,

dels att rubriken närmast före 5 § ska utgå,

dels att rubriken till lagen samt 1, 2 och 3 §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Lag om valutaväxling och annan finansiell verksamhet

Lag om viss finansiell verksamhet

Lydelse enligt promemorian En ny EU-reglering om marknader för kryptotillgångar

Föreslagen lydelse

1 §²

I denna lag avses med

1. valutaväxling: yrkesmässig handel med utländska sedlar och mynt samt resecheckar utställda i utländsk valuta,

2. annan finansiell verksamhet: yrkesmässig verksamhet som består i att utföra en eller flera av de verksamheter som anges i 7 kap. 1 § andra stycket 2, 3 och 5–12 lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,

3. finansiellt institut: fysisk eller juridisk person som bedriver valutaväxling eller annan finansiell verksamhet, och

4. kvalificerat innehav: detsamma som i 1 kap. 5 § 15 lagen om bank- och finansieringsrörelse.

1. finansiell verksamhet: yrkesmässig verksamhet som består i att utföra en eller flera av de verksamheter som anges i 7 kap. 1 § andra stycket 2, 3 och 5–12 lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,

2. finansiellt institut: fysisk eller juridisk person som bedriver finansiell verksamhet, och

3. kvalificerat innehav: detsamma som i 1 kap. 5 § 15 lagen om bank- och finansieringsrörelse.

¹ Lagen omtryckt 2004:319.

Senaste lydelse av lagens rubrik 2017:639

5 § 2023:824

6 § 2023:824.

² Senaste lydelse 2023:824.

2 §³

En fysisk eller juridisk person som avser att bedriva *valutaväxling eller annan* finansiell verksamhet ska ansöka om registrering av sin verksamhet hos Finansinspektionen. Ansökan behöver inte göras av

En fysisk eller juridisk person som avser att bedriva finansiell verksamhet ska ansöka om registrering av sin verksamhet hos Finansinspektionen. Ansökan behöver inte göras av

1. företag som avses i 1 kap. 2 § första stycket 1–3, 6, 8, 9 och 11–13 lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, och

2. fysiska eller juridiska personer som bedriver försäkringsdistribution enligt lagen (2018:1219) om försäkringsdistribution.

Finansinspektionen ska registrera den som har kommit in med en ansökan, om

1. det finns skäl att anta att verksamheten kommer att bedrivas på ett sätt som är förenligt med lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism och föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen, och

2. kravet på ägare och ledning i 3 § första stycket är uppfyllt.

Den som har blivit registrerad ska tas bort ur registret när ett beslut om föreläggande enligt 11, 12 eller 13 § att upphöra med verksamheten har fått laga kraft. Ett finansiellt institut ska också tas bort ur registret om det anmäler att det inte längre bedriver verksamhet som omfattas av lagen eller om det på något annat sätt framgår att registreringsplikt inte längre gäller.

3 §⁴

Den som bedriver *valutaväxling eller annan* finansiell verksamhet eller har ett kvalificerat innehav i eller ingår i ledningen för ett finansiellt institut ska vara lämplig för uppgiften. Vid lämplighetsbedömningen ska det särskilt beaktas om personen i väsentlig utsträckning har åsidosatt skyldigheter i näringsverksamhet eller gjort sig skyldig till allvarlig brottslighet.

Den som bedriver finansiell verksamhet eller har ett kvalificerat innehav i eller ingår i ledningen för ett finansiellt institut ska vara lämplig för uppgiften. Vid lämplighetsbedömningen ska det särskilt beaktas om personen i väsentlig utsträckning har åsidosatt skyldigheter i näringsverksamhet eller gjort sig skyldig till allvarlig brottslighet.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2025.

2. Finansiella institut som efter ikraftträdandet omfattas av tillståndsplikt får fortsätta sin verksamhet till och med den 31 december 2025. Om en ansökan om tillstånd har getts in till Finansinspektionen före den

³ Senaste lydelse 2023:824.

⁴ Senaste lydelse 2023:824.

1 januari 2026 får det finansiella institutet dock fortsätta med verksamheten till dess att ansökan prövats slutligt.

1.2 Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Härigenom föreskrivs att 30 kap. 6 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

30 kap.

6 §¹

Sekretess gäller i en statlig myndighets verksamhet som består i övervakning eller kontroll för sådan uppgift om en enskilds ekonomiska eller personliga förhållanden som på begäran har lämnats av någon som är skyldig att lämna uppgifter till myndigheten, om övervakningen eller kontrollen sker enligt

1. lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument,
2. lagen (1996:1006) om *valuta- växling och annan* finansiell verksamhet
2. lagen (1996:1006) om *viss* finansiell verksamhet
3. lagen (2006:451) om offentliga uppköpserbjudanden på aktiemarknaden,
4. lagen (2012:735) med kompletterande bestämmelser till EU:s blankningsförordning,
5. lagen (2013:287) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister, eller
6. lagen (2019:277) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om transparens i transaktioner för värdepappersfinansiering och om återanvändning.

Om en uppgift som avses i första stycket rör den som övervakningen avser, gäller sekretessen endast om denne kan antas lida skada eller men om uppgiften röjs och sekretessen inte motverkar syftet med uppgiftsskyldigheten.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2025.

¹ Senaste lydelse 2020:1036.

1.3 Förslag till lag om ändring i lagen (2010:751) om betaltjänster

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2010:751) om betaltjänster

dels 1 kap. 1 och 6 §§, 2 kap. 2, 3 och 5 §§, 3 kap. 6, 7, 13, 17, 18 19, 21, 23, 24, 28, 28 a och 29 §§ och 8 kap. 1, 23 e och 24 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas två nya paragrafer, 1 kap. 12 § och 8 kap. 25 a §, och närmast före 1 kap. 12 § och 8 kap. 25 a § nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 §¹

I denna lag finns bestämmelser om betaltjänster som tillhandahålls i Sverige och utförs inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES).

I denna lag finns också bestämmelser om betalningsinstitut, registrerade betaltjänstleverantörer, betalkonto och skyldighet för kreditinstitut att tillhandahålla kontanttjänster.

I denna lag finns också bestämmelser om betalningsinstitut, registrerade betaltjänstleverantörer, *valutaväxling*, betalkonto och skyldighet för kreditinstitut att tillhandahålla kontanttjänster.

6 §²

Denna lag gäller inte tjänster som

1. består av yrkesmässig, fysisk transport och därmed sammanhängande hantering av kontanter, med undantag för uppräkningsverksamhet,

2. ger möjlighet till uttag av kontanter i samband med inköp av varor eller tjänster,

3. består av *valutaväxling genom utbyte av kontanter, eller*

4. tillhandahålls av en leverantör av tekniska tjänster som stöder betaltjänstleverantörens verksamhet med betaltjänster, utan att leverantören av tekniska tjänster vid något tillfälle kommer i besittning av medel, såvida inte det rör sig om en betalningsinitierings-tjänst eller kontoinformations-tjänst.

2. ger möjlighet till uttag av kontanter i samband med inköp av varor eller tjänster, *eller*

3. tillhandahålls av en leverantör av tekniska tjänster som stöder betaltjänstleverantörens verksamhet med betaltjänster, utan att leverantören av tekniska tjänster vid något tillfälle kommer i besittning av medel, såvida inte det rör sig om en betalningsinitierings-tjänst eller kontoinformations-tjänst.

¹ Senaste lydelse 2019:1226.

² Senaste lydelse 2018:175.

Valutaväxling

12 §

Bara kreditinstitut, institut för elektroniska pengar, betalningsinstitut och filialer till motsvarande utländska företag får bedriva yrkesmässig handel med utländska sedlar och mynt samt resecheckar utställda i utländsk valuta (valutaväxling).

Den som bedriver valutaväxling ska tydligt informera om tillämpade växelkurser och avgifter samt tillhandahålla avräkningsnota som anger institutets eller filialens namn, köp- respektive säljkurs samt avgifter.

Om information inte lämnas i enlighet med andra stycket ska marknadsföringslagen (2008:486) tillämpas, med undantag av bestämmelserna i 29–36 §§ om marknadsstörningsavgift. Sådan information ska anses vara väsentlig enligt 10 § tredje stycket marknadsföringslagen.

2 kap.

2 §³

Tillstånd enligt denna lag behövs inte för

1. kreditinstitut,
2. institut för elektroniska pengar
och de företag som har undantagits från tillståndsplikt enligt lagen (2011:755) om elektroniska pengar,
2. institut för elektroniska pengar enligt lagen (2011:755) om elektroniska pengar,
3. statliga och kommunala myndigheter, när de inte ägnar sig åt myndighetsutövning,
4. utländska fysiska och juridiska personer samt myndigheter inom EES, motsvarande dem i 1–3 med undantag av sådana fysiska eller juridiska personer som har undantagits från tillståndsplikt enligt nationella bestämmelser som genomför betaltjänstdirektivet,
5. Europeiska centralbanken och nationella centralbanker i andra EES-länder, när de inte agerar i egenskap av monetär eller offentlig myndighet,
6. postgiroinstitut inom EES som enligt nationell lagstiftning har rätt att tillhandahålla betaltjänster,
7. filialer till utländska kreditinstitut från länder utanför EES, och

³ Senaste lydelse 2018:175.

8. filialer till institut för elektroniska pengar från länder utanför EES.

3 §⁴

En fysisk eller juridisk person får ansöka hos Finansinspektionen om att undantas från tillståndsplikt enligt 1 §. Inspektionen ska besluta om ett sådant undantag om

En fysisk eller juridisk person *som avser att bara tillhandahålla kontoinformationstjänster* får ansöka hos Finansinspektionen om att undantas från tillståndsplikt enligt 1 §. Inspektionen ska besluta om ett sådant undantag om

1. genomsnittet av de totala betalningstransaktionerna under de senaste 12 månaderna inte överstiger ett belopp motsvarande 3 miljoner euro per månad,

2. den som ska ingå i ett bolags eller en förenings styrelse, vara verkställande direktör eller ansvarig för betaltjänstverksamheten inte har dömts för brott som rör finansiering av terrorism eller penningtvätt eller annan ekonomisk brottslighet,

3. det finns skäl att anta att den planerade verksamheten kommer att drivas enligt tillämpliga delar av denna lag och andra författningar som reglerar verksamheten,

4. det för juridiska personer finns skäl att anta att den som har ett kvalificerat innehav i företaget är lämplig att utöva ett väsentligt inflytande över ledningen av företaget, och

5. den som ska ingå i ett företags styrelse, vara verkställande direktör, ansvarig för betaltjänstverksamheten eller vara ersättare för någon av dem, har tillräcklig insikt och erfarenhet för att delta i ledningen av företaget eller ansvara för betaltjänstverksamheten och även i övrigt är lämplig för en sådan uppgift.

Vid bedömningen av om villkoret enligt första stycket 1 är uppfyllt, ska hänsyn även tas till de för-

1. den som ska ingå i ett bolags eller en förenings styrelse, vara verkställande direktör eller ansvarig för betaltjänstverksamheten inte har dömts för brott som rör finansiering av terrorism eller penningtvätt eller annan ekonomisk brottslighet,

2. det finns skäl att anta att den planerade verksamheten kommer att drivas enligt tillämpliga delar av denna lag och andra författningar som reglerar verksamheten, *och*

3. den som ska ingå i ett företags styrelse, vara verkställande direktör, ansvarig för betaltjänstverksamheten eller vara ersättare för någon av dem, har tillräcklig insikt och erfarenhet för att delta i ledningen av företaget eller ansvara för betaltjänstverksamheten och även i övrigt är lämplig för en sådan uppgift.

väntade totala betalningstransaktionerna i företagets affärsplan.

Första stycket gäller inte den som tillhandahåller betalningsinitieringstjänster.

Den som endast tillhandahåller kontoinformationstjänster ska undantas från tillståndsplikt om villkoren i första stycket 2, 3 och 5 är uppfyllda och den fysiska eller juridiska personen har en ansvarsförsäkring som täcker det geografiska område inom vilket verksamheten drivs eller annan jämförbar garanti som täcker den skadeståndsskyldighet som kan uppkomma till följd av verksamheten.

5 §

En registrerad betaltjänstleverantör som inte längre uppfyller villkoren i 3 § första stycket 1 eller 2 ska ansöka om tillstånd enligt 1 §. Ansökan ska göras inom 30 dagar från den dag då villkoren inte längre uppfylldes.

En registrerad betaltjänstleverantör ska avföras ur registret om leverantören anmäler att den inte längre tillhandahåller betaltjänster eller om det på annat sätt framgår att leverantörens verksamhet med betaltjänster har upphört.

En registrerad betaltjänstleverantör som inte längre uppfyller villkoren i 3 § första stycket 1 ska ansöka om tillstånd enligt 1 §. Ansökan ska göras inom 30 dagar från den dag då villkoren inte längre uppfylldes.

3 kap.

6 §⁵

Ett betalningsinstitut eller en registrerad betaltjänstleverantör får i sin verksamhet med betaltjänster inte

1. ta emot insättningar eller andra återbetalningspliktiga medel från allmänheten, eller

2. erbjuda andra konton än betalkonton som uteslutande används för betalningstransaktioner.

Ett betalningsinstitut eller en registrerad betaltjänstleverantör får i sin verksamhet med betaltjänster bevilja kredit för sådana betaltjänster som avses i 1 kap. 2 § 4 eller 5 om

Ett betalningsinstitut får i sin verksamhet med betaltjänster bevilja kredit för sådana betaltjänster som avses i 1 kap. 2 § 4 eller 5 om

1. krediten endast utnyttjas i samband med genomförande av en betalningstransaktion,

⁵ Senaste lydelse 2018:175.

2. krediten inte beviljas ur medel som innehas för att genomföra en betalningstransaktion, och

3. kredit via betalningsinstrument som lämnats inom ramen för gränsöverskridande verksamhet inom EES återbetalas inom 12 månader.

Betalningsinstitut får endast bevilja kredit enligt andra stycket om institutets kapitalbas är tillfredsställande med hänsyn till det totala kreditbeloppet.

7 §⁶

Ett betalningsinstitut *eller en registrerad betaltjänstleverantör* ska vidta särskilda åtgärder för att skydda en betaltjänstanvändares medel som mottagits för genomförande av betalningstransaktioner. Sådana medel ska

1. hållas avskilda från betalningsinstitutets *eller den registrerade betaltjänstleverantörens* egna tillgångar och medel som innehas för annans räkning än betaltjänstanvändares, eller

2. omfattas av en försäkring eller garanti som ger samma skydd för betaltjänstanvändaren som om medlen hålls åtskilda enligt 1.

Medel för genomförande av transaktioner enligt första stycket 1, som fortfarande innehas av betalningsinstitutet *eller den registrerade betaltjänstleverantören* vid slutet av bankdagen efter den dag då medlen mottogs, ska deponeras på ett särskilt konto hos ett kreditinstitut eller ett utländskt kreditinstitut eller investeras i likvida tillgångar med låg risk.

Första och andra styckena gäller även i de fall då ett betalningsinstitut *eller en registrerad betaltjänstleverantör* tar emot medel där en andel ska användas för framtida betalningstransaktioner och återstoden för andra tjänster än betaltjänster. Om det inte går att fastställa hur stor andel av användares medel som kommer att användas till betalningstransaktionerna, får ett betalningsinstitut *eller en registrerad betaltjänstleverantör*,

Ett betalningsinstitut ska vidta särskilda åtgärder för att skydda en betaltjänstanvändares medel som mottagits för genomförande av betalningstransaktioner. Sådana medel ska

1. hållas avskilda från betalningsinstitutets egna tillgångar och medel som innehas för annans räkning än betaltjänstanvändares, eller

garanti som ger samma skydd för betaltjänstanvändaren som om medlen hålls åtskilda enligt 1.

Medel för genomförande av transaktioner enligt första stycket 1, som fortfarande innehas av betalningsinstitutet vid slutet av bankdagen efter den dag då medlen mottogs, ska deponeras på ett särskilt konto hos ett kreditinstitut eller ett utländskt kreditinstitut eller investeras i likvida tillgångar med låg risk.

Första och andra styckena gäller även i de fall då ett betalningsinstitut tar emot medel där en andel ska användas för framtida betalningstransaktioner och återstoden för andra tjänster än betaltjänster. Om det inte går att fastställa hur stor andel av användares medel som kommer att användas till betalningstransaktionerna, får ett betalningsinstitut, om det är möjligt att på grundval av historiska uppgifter och efter

om det är möjligt att på grundval av historiska uppgifter och efter tillstånd av Finansinspektionen, göra en uppskattning av denna andel.

tillstånd av Finansinspektionen, göra en uppskattning av denna andel.

13 §⁷

Bestämmelser om skyldighet för fysiska eller juridiska personer som tillhandahåller betaltjänster att medverka till att förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism finns i lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. *Av den lagen framgår att bestämmelserna inte gäller för registrerade betaltjänstleverantörer som endast tillhandahåller kontoinformations-tjänster.*

Bestämmelser om skyldighet för fysiska eller juridiska personer som tillhandahåller betaltjänster att medverka till att förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism finns i lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

17 §⁸

Om ett betalningsinstitut *eller en registrerad betaltjänstleverantör* vill tillhandahålla betaltjänster genom ombud, ska betalningsinstitutet *eller den registrerade betaltjänstleverantören* anmäla ombudet för registrering hos Finansinspektionen. En sådan anmälan behöver inte göras när det gäller kontoinformationstjänster.

Om ett betalningsinstitut vill tillhandahålla betaltjänster genom ombud, ska betalningsinstitutet anmäla ombudet för registrering hos Finansinspektionen. En sådan anmälan behöver inte göras när det gäller kontoinformationstjänster.

Anmälan ska innehålla

1. ombudets namn, adress och personnummer eller motsvarande samt ombudets unika identifikationskod eller identifikationsnummer om sådana uppgifter finns,

2. om ombudet är en juridisk person, dessutom namn, personnummer eller motsvarande samt adress för var och en som ingår i ombudets styrelse eller är dess verkställande direktör,

3. uppgifter som visar att de personer som avses i 2 är lämpliga för en sådan uppgift eller, om ombudet är en fysisk person, att han eller hon är lämplig att tillhandahålla betaltjänster,

4. ombudets interna regler för hur ombudet ska leva upp till de krav som anges i lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, och

5. uppgifter om vilka betaltjänster ombudet har i uppdrag att tillhandahålla.

⁷ Senaste lydelse 2018:175.

⁸ Senaste lydelse 2018:175.

Om anmälan uppfyller kraven i andra stycket ska Finansinspektionen registrera ombudet i det register som inspektionen för enligt 8 kap. 5 §. Beslut i fråga om registrering ska fattas inom två månader från det att anmälan togs emot.

Ombudet får inte tillhandahålla betaltjänster innan registrering enligt tredje stycket har gjorts.

18 §⁹

Om ett betalningsinstitut vill tillhandahålla betaltjänster genom ombud i ett annat land inom EES, ska betalningsinstitutet underrätta Finansinspektionen om detta. Detsamma gäller om en registrerad betaltjänstleverantör vill tillhandahålla kontoinformationstjänster genom ombud.

Ett betalningsinstitut eller en registrerad betaltjänstleverantör som vill tillhandahålla betaltjänster genom ombud i ett annat land inom EES, ska underrätta Finansinspektionen om detta.

Underrättelsen ska innehålla

1. uppgifter om betaltjänstleverantörens namn och adress,
2. uppgift om i vilket land verksamheten ska drivas, och
3. de uppgifter som anges i 17 § andra stycket.

Betaltjänstleverantören ska underrätta Finansinspektionen om vilken dag tillhandahållandet av betaltjänster genom ombudet påbörjas i det andra landet.

19 §¹⁰

Ett betalningsinstitut som avser att tillhandahålla betaltjänster genom en filial i ett annat land inom EES ska underrätta Finansinspektionen innan verksamheten påbörjas. Detsamma gäller en registrerad betaltjänstleverantör som avser att tillhandahålla kontoinformationstjänster genom filial.

Ett betalningsinstitut eller en registrerad betaltjänstleverantör som avser att tillhandahålla betaltjänster genom en filial i ett annat land inom EES ska underrätta Finansinspektionen innan verksamheten påbörjas.

Underrättelsen ska innehålla

1. uppgifter om betaltjänstleverantörens namn och adress,
2. uppgift om i vilket land filialen ska inrättas,
3. uppgifter om vilka betaltjänster filialen avser att tillhandahålla, och
4. en beskrivning av filialens organisatoriska struktur och vilka som är ansvariga för ledningen av filialen.

Betaltjänstleverantören ska underrätta Finansinspektionen om vilken dag tillhandahållandet av betaltjänster genom filialen påbörjas i det andra landet.

21 §¹¹

⁹ Senaste lydelse 2018:175.

¹⁰ Senaste lydelse 2018:175.

¹¹ Senaste lydelse 2018:175.

Ett betalningsinstitut som avser att från Sverige tillhandahålla betaltjänster i ett annat land inom EES ska underrätta Finansinspektionen innan verksamheten påbörjas. *Detsamma gäller en registrerad betaltjänstleverantör som avser att tillhandahålla kontoinformationstjänster genom filial.*

Underrättelsen ska innehålla

1. uppgifter om betaltjänstleverantörens namn och adress,
2. uppgift om i vilket land leverantören ska driva sin verksamhet, och
3. uppgifter om vilka betaltjänster leverantören avser att tillhandahålla.

23 §¹²

Ett betalningsinstitut får efter tillstånd av Finansinspektionen inrätta en filial i ett land utanför EES. Ansökan om tillstånd ska innehålla

Ett betalningsinstitut *eller en registrerad betaltjänstleverantör* får efter tillstånd av Finansinspektionen inrätta en filial i ett land utanför EES. Ansökan om tillstånd ska innehålla

1. en plan för den avsedda verksamheten med uppgifter om filialens organisation och de tjänster som den avser att tillhandahålla, och
2. uppgifter om i vilket land filialen ska inrättas, om filialens adress och ansvariga ledning.

Första stycket gäller även en registrerad betaltjänstleverantör som avser att endast tillhandahålla kontoinformationstjänster.

24 §¹³

Betalningsinstitut *och registrerade betaltjänstleverantörer* ska säkerställa att ombud som agerar för deras räkning informerar betaltjänst användarna om detta förhållande. Detta gäller inte för kontoinformationstjänster.

Betalningsinstitut ska säkerställa att ombud som agerar för deras räkning informerar betaltjänst användarna om detta förhållande. Detta gäller inte för kontoinformationstjänster.

Ett betalningsinstitut som driver betaltjänstverksamhet genom en filial enligt detta kapitel ska säkerställa att filialen informerar betaltjänst användarna om detta förhållande.

28 §¹⁴

Ett betalningsinstitut eller en registrerad betaltjänstleverantör får

Ett betalningsinstitut eller en registrerad betaltjänstleverantör får

¹² Senaste lydelse 2018:175.

¹³ Senaste lydelse 2018:175.

¹⁴ Senaste lydelse 2018:175.

uppdra åt någon annan att utföra ett visst arbete eller vissa operativa funktioner som ingår i dess verksamhet med betaltjänster. Betalningsinstitutet *eller den registrerade betaltjänstleverantören* ska anmäla sådana uppdragsavtal till Finansinspektionen. En sådan anmälan behöver inte göras när det gäller kontoinformationstjänster.

uppdra åt någon annan att utföra ett visst arbete eller vissa operativa funktioner som ingår i dess verksamhet med betaltjänster. Betalningsinstitutet ska anmäla sådana uppdragsavtal till Finansinspektionen. En sådan anmälan behöver inte göras när det gäller kontoinformationstjänster.

Uppdrag åt någon annan att utföra sådana funktioner som är av väsentlig betydelse för betaltjänstverksamheten får bara ges om betalningsinstitutet eller den registrerade betaltjänstleverantören ansvarar för att

1. verksamheten drivs av uppdragstagaren under kontrollerade och säkerhetsmässigt betryggande former, och

2. uppdraget inte väsentligt försämrar kvaliteten på betalningsinstitutets eller den registrerade betaltjänstleverantörens internkontroll och Finansinspektionens möjligheter att övervaka att betalningsinstitutet eller den registrerade betaltjänstleverantören följer de regler som gäller för verksamheten.

28 a §¹⁵

Om ett betalningsinstitut *eller en registrerad betaltjänstleverantör* avser att ändra den uppdragsverksamhet som avses i 28 §, ska institutet *eller leverantören* anmäla detta till Finansinspektionen innan ändringen genomförs.

Om ett betalningsinstitut avser att ändra den uppdragsverksamhet som avses i 28 §, ska institutet anmäla detta till Finansinspektionen innan ändringen genomförs.

Om ändringen rör ett betalningsinstituts verksamhet i ett annat land inom EES, ska Finansinspektionen inom en månad från det att anmälan togs emot underrätta den behöriga myndigheten i det andra landet om ändringen.

29 §¹⁶

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. beräkningen av kapitalkrav enligt 2 § första stycket,

2. hur *registrerade betaltjänstleverantörer* ska hantera medel enligt 6 §,

3. hur betalningsinstitut *och registrerade betaltjänstleverantörer* ska hantera de medel för genomförandet av betalningstransaktioner som avses i 7 § andra stycket och hur stor andel av medlen hos

2. hur betalningsinstitut ska hantera medel enligt 6 §,

3. hur betalningsinstitut ska hantera de medel för genomförandet av betalningstransaktioner som avses i 7 § andra stycket och hur stor andel av medlen hos betalningsinstitut

¹⁵ Senaste lydelse 2018:175.

¹⁶ Senaste lydelse 2018:1794.

betalningsinstitut *eller registrerade betalningstjänstleverantörer* som omfattas av skyddskraven enligt 7 § tredje stycket,

4. vilka uppgifter som ska anses relevanta enligt 8 §,
5. hur uppgifter enligt 14 § ska lämnas, och
6. vad ett betalningsinstitut eller en registrerad betalningstjänstleverantör ska iakttä och vilka krav betalningsinstitutet eller den registrerade betalningstjänstleverantören ska uppfylla vid uppdragsavtal enligt 28 §.

8 kap.

*Lydelse enligt propositionen Föreslagen lydelse
Samverkan om kontracykliska
buffertvärden (prop. 2023/24:65)*

1 §

Finansinspektionen har tillsyn över att denna lag, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 260/2012 och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1230 följs.

För betalningsinstitut och registrerade betalningstjänstleverantörer omfattar tillsynen även att deras *betaltjänstverksamhet* drivs enligt andra författningar som reglerar deras verksamhet, bolagsordning, stadgar samt interna instruktioner som har sin grund i en författning som reglerar deras verksamhet. I fråga om tillsynen över övriga betalningstjänstleverantörer enligt 1 kap. 3 § gäller bestämmelserna i de lagar som reglerar deras verksamhet, om inte annat följer av denna lag.

För betalningsinstitut och registrerade betalningstjänstleverantörer omfattar tillsynen även att deras *verksamhet* drivs enligt andra författningar som reglerar deras verksamhet, bolagsordning, stadgar samt interna instruktioner som har sin grund i en författning som reglerar deras verksamhet. I fråga om tillsynen över övriga betalningstjänstleverantörer enligt 1 kap. 3 § gäller bestämmelserna i de lagar som reglerar deras verksamhet, om inte annat följer av denna lag.

Finansinspektionen ska samråda med Konkurrensverket innan en tillsynsåtgärd eller ett ingripande vidtas mot

1. någon som har ansvar för betalningssystem för överträdelse av 7 kap. 1 och 2 §§,
2. en deltagare i ett betalningssystem för överträdelse av 7 kap. 4 §, eller
3. ett kreditinstitut för överträdelse av 7 kap. 5 §.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

23 e §¹⁷

Om en behörig myndighet i ett annat land har underrättat Finansinspektionen om att en registrerad betalningstjänstleverantör *som tillhandla-*

Om en behörig myndighet i ett annat land har underrättat Finansinspektionen om att en registrerad betalningstjänstleverantör överträtt före-

¹⁷ Senaste lydelse 2018:175.

håller kontoinformationstjänster överträtt föreskrifter i det landet, ska inspektionen vidta de åtgärder som anges i 23 § mot betaltjänstleverantören, om det föreligger någon omständighet som anges där. Finansinspektionen ska så snart det kan ske underrätta den behöriga myndigheten i det andra landet och de behöriga myndigheterna i övriga berörda länder inom EES om vilka åtgärder som vidtas.

skrifte i det landet, ska inspektionen vidta de åtgärder som anges i 23 § mot betaltjänstleverantören, om det föreligger någon omständighet som anges där. Finansinspektionen ska så snart det kan ske underrätta den behöriga myndigheten i det andra landet och de behöriga myndigheterna i övriga berörda länder inom EES om vilka åtgärder som vidtas.

24 §

Om någon driver sådan verksamhet som omfattas av denna lag utan att vara berättigad till det, ska Finansinspektionen förelägga denne att upphöra med verksamheten.

Om någon driver sådan verksamhet som omfattas av denna lag utan att vara berättigad till det, ska Finansinspektionen förelägga denne att upphöra med verksamheten. *Finansinspektionen får även besluta att en sådan person ska betala en sanktionsavgift.*

Om det är osäkert om lagen är tillämplig på en viss verksamhet, får inspektionen förelägga den som driver verksamheten att lämna de upplysningar om verksamheten som inspektionen behöver för att bedöma om så är fallet.

Ett föreläggande enligt första eller andra stycket som avser ett utländskt företag får riktas mot såväl företaget som den som i Sverige är verksam för företagets räkning.

Sanktionsavgift och vite

25 a §

En sanktionsavgift får inte beslutas om överträdelsen omfattas av ett föreläggande som har förenats med vite och en ansökan om utdömning av vitet har gjorts.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2025.

2. Registrerade betaltjänstleverantörer som efter ikraftträdandet omfattas av tillståndsplikt får fortsätta sin verksamhet till och med den 31 december 2025. Om en ansökan om tillstånd har getts in till Finansinspektionen före den 1 januari 2026 får den registrerade betaltjänstleverantören dock fortsätta med verksamheten till dess att ansökan prövats slutligt.

2. Den nya bestämmelsen i 8 kap. 25 a § tillämpas första gången vid ingripanden mot överträdelser som sker efter ikraftträdandet.

1.4 Förslag till lag om ändring i lagen (2011:755) om elektroniska pengar

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2011:755) om elektroniska pengar¹

dels att 2 kap. 3–5 §§ och 5 kap. 23–23 d §§ ska upphöra att gälla,

dels att rubriken närmast före 5 kap. 23 § ska utgå,

dels att 1 kap. 1 och 2 §§, 2 kap. 7 och 8 §§, 3 kap. 5–8, 9 a, 11, 12, 14, 15, 17, 18, 25, 29 och 29 a §§ och 5 kap. 1–3, 5 och 17 §§ och rubriken närmast före 5 kap. 5 § ska ha följande lydelse,

dels att rubriken till 3 kap. ska lyda ”Verksamheten i institut för elektroniska pengar”,

dels att rubriken närmast före 5 kap. 24 § ska lyda ”Ingripande mot den som saknar tillstånd”.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 §

I denna lag finns bestämmelser om utgivning av elektroniska pengar *samt* om institut för elektroniska pengar *och registrerade utgivare*.

Lagen gäller inte elektroniskt förvarat penningvärde som

1. lagras på instrument som kan användas endast inom ett begränsat nätverk av leverantörer, hos en leverantör i dennes affärsställe eller i fråga om ett begränsat varu- eller tjänsteutbud, eller

2. används för betalningstransaktioner som genomförs med hjälp av utrustning för telekommunikation, digital teknik eller informationsteknik, när de köpta varorna eller tjänsterna levereras till och är avsedda att användas med hjälp av sådan utrustning, förutsatt att operatören för utrustningen inte agerar enbart som en mellanhand mellan betaltjänst-användaren och leverantören av varorna eller tjänsterna.

2 §

I denna lag betyder

1. *betalningsinstrument*: ett kontokort eller något annat personligt instrument eller en personlig rutin som används för att initiera en betalningsorder,

2. *elektroniska pengar*: ett elektroniskt förvarat penningvärde som

a) representerar en fordran på utgivaren,

b) ges ut i utbyte mot medel i syfte att genomföra betalningstransaktioner enligt lagen (2010:751) om betaltjänster, och

¹ Senaste lydelse av
5 kap. 23 a § 2017:665
5 kap. 23 b § 2017:665
5 kap. 23 c § 2017:665
5 kap. 23 d § 2017:665.

- c) godtas som betalningsmedel av andra än utgivaren,
3. *EES*: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,
4. *filial*: ett avdelningskontor med självständig förvaltning, varvid även ett utländskt institut för elektroniska pengars etablering av flera driftställen ska anses som en enda filial,
5. *grupp*: detsamma som i 1 kap. 7 § lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat,
6. *hemland*: det land där ett företag har fått tillstånd att driva sådan verksamhet som avses i denna lag,
7. *institut för elektroniska pengar*: ett svenskt aktiebolag eller en svensk ekonomisk förening som har fått tillstånd att ge ut elektroniska pengar enligt denna lag,
8. *konsument*: en fysisk person som handlar huvudsakligen för ändamål som faller utanför näringsverksamhet,
9. *kvalificerat innehav*: detsamma som i 1 kap. 5 § 14 lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,
10. *startkapital*: detsamma som i 1 kap. 5 § 17 lagen om bank- och finansieringsrörelse, och
11. *utgivare av elektroniska pengar*: institut för elektroniska pengar, *registrerade utgivare*, den som ger ut elektroniska pengar och är undantagen från tillståndsplikt enligt 2 kap. 2 § och företag som enligt 3 kap. 28 § fått tillstånd att ge ut elektroniska pengar.

2 kap.

7 §²

Vid bedömningen enligt 3 § 3 och 6 § första stycket 3 av om en innehavare är lämplig ska dennes anseende och kapitalstyrka beaktas. Det ska också beaktas om det finns skäl att anta att

Vid bedömningen enligt 6 § första stycket 3 av om en innehavare är lämplig ska dennes anseende och kapitalstyrka beaktas. Det ska också beaktas om det finns skäl att anta att

1. innehavaren kommer att motverka att verksamheten med utgivning av elektroniska pengar drivs på ett sätt som är förenligt med kraven i denna lag och andra författningar som reglerar företagets verksamhet,

2. innehavet har samband med eller kan öka risken för

a) penningtvätt enligt 1 kap. 6 § lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, eller

b) finansiering av terrorism enligt 6 § terroristbrottslagen (2022:666) eller försök till sådant brott, avseende terroristbrott enligt 4 § samma lag.

Om företaget har eller kan förväntas komma att få nära förbindelser med någon annan, får tillstånd enligt 1 § ges bara om förbindelserna inte hindrar en effektiv tillsyn av företaget.

8 §

Finansinspektionen ska meddela beslut i fråga om tillstånd att ge ut elektroniska pengar *eller om undantag från tillståndsplikt* inom tre månader från den dag då en fullständig ansökan inkom och ansökningsavgiften betalats.

Om beslut inte meddelas i rätt tid, ska tillstånd anses ha meddelats *eller undantag anses ha beviljats* av Finansinspektionen.

Finansinspektionen ska meddela beslut i fråga om tillstånd att ge ut elektroniska pengar inom tre månader från den dag då en fullständig ansökan inkom och ansökningsavgiften betalats.

Om beslut inte meddelas i rätt tid, ska tillstånd anses ha meddelats av Finansinspektionen.

3 kap.

5 §³

Ett institut för elektroniska pengar *och en registrerad utgivare* får även tillhandahålla betaltjänster och närliggande tjänster samt driva annan verksamhet.

En registrerad utgivare får dock tillhandahålla betaltjänster som inte är knutna till utgivning av elektroniska pengar bara om genomsnittet av de totala betalningstransaktionerna under de senaste 12 månaderna inte överstiger ett belopp motsvarande 3 miljoner euro per månad.

Finansinspektionen får förbjuda ett institut för elektroniska pengar *eller en registrerad utgivare* att driva annan verksamhet. Ett sådant beslut får meddelas om verksamheten försämrar eller kan komma att försämma den finansiella sundheten i institutet *eller utgivaren* eller Finansinspektionens möjligheter att utöva tillsyn över institutet *eller utgivaren*.

Ett institut för elektroniska pengar får även tillhandahålla betaltjänster och närliggande tjänster samt driva annan verksamhet.

Finansinspektionen får förbjuda ett institut för elektroniska pengar att driva annan verksamhet. Ett sådant beslut får meddelas om verksamheten försämrar eller kan komma att försämma den finansiella sundheten i institutet eller Finansinspektionens möjligheter att utöva tillsyn över institutet.

6 §⁴

Ett institut för elektroniska pengar *eller en registrerad utgivare* får i sin verksamhet med utgivning av elektroniska pengar eller tillhandahållande av betaltjänster inte

Ett institut för elektroniska pengar får i sin verksamhet med utgivning av elektroniska pengar eller tillhandahållande av betaltjänster inte

³ Ändringen innebär bl.a. att andra stycket tas bort.

⁴ Senaste lydelse 2018:176.

1. ta emot insättningar eller andra återbetalningspliktiga medel från allmänheten, eller

2. erbjuda andra konton än betalkonton som uteslutande används för betalningstransaktioner.

Ett institut för elektroniska pengar *och en registrerad utgivare* får i sin verksamhet med betaltjänster bevilja kredit för sådana betaltjänster som avses i 1 kap. 2 § 4 och 5 lagen (2010:751) om betaltjänster om

Ett institut för elektroniska pengar får i sin verksamhet med betaltjänster bevilja kredit för sådana betaltjänster som avses i 1 kap. 2 § 4 och 5 lagen (2010:751) om betaltjänster om

1. krediten endast utnyttjas i samband med genomförande av en betalningstransaktion,

2. krediten inte beviljas ur medel som innehåses för att genomföra en betalningstransaktion eller ur medel som tagits emot i utbyte mot elektroniska pengar, och

3. kredit som utnyttjas vid betalning med betalningsinstrument, som lämnats inom ramen för gränsöverskridande verksamhet inom EES, återbetalas inom 12 månader.

Institut för elektroniska pengar får bevilja kredit enligt andra stycket bara om institutets kapitalbas är tillfredsställande med hänsyn till det totala kreditbeloppet.

7 §

Ett institut för elektroniska pengar *och en registrerad utgivare* ska vidta åtgärder för att skydda de medel som har tagits emot i utbyte mot utgivna elektroniska pengar. Sådana medel ska

Ett institut för elektroniska pengar ska vidta åtgärder för att skydda de medel som har tagits emot i utbyte mot utgivna elektroniska pengar. Sådana medel ska

1. hållas avskilda från institutets eller utgivarens egna tillgångar och medel som innehåses för någon annans räkning än innehavaren av de elektroniska pengarna, eller

2. omfattas av en försäkring eller garanti som ger samma skydd för innehavaren av de elektroniska pengarna som om medlen hållits avskilda enligt 1.

Medel enligt första stycket 1, som fortfarande innehåses av institutet för elektroniska pengar eller den registrerade utgivaren vid slutet av bankdagen efter den dag då medlen mottogs, ska avskiljas på ett särskilt konto hos en svensk bank, ett svenskt kreditmarknadsföretag eller ett utländskt bank- eller kreditföretag eller investeras i likvida tillgångar med låg risk.

Medel som tas emot i form av en betalning via ett betalningsinstrument behöver inte skyddas för när de har krediterats ett betalkonto hos institutet *eller utgivaren* eller på annat sätt gjorts tillgängliga för ett institut för elektroniska pengar *eller en registrerad utgivare*. Medlen ska dock skyddas senast

Medel som tas emot i form av en betalning via ett betalningsinstrument behöver inte skyddas för när de har krediterats ett betalkonto hos institutet eller på annat sätt gjorts tillgängliga för ett institut för elektroniska pengar. Medlen ska dock skyddas senast fem bankdagar efter det att de elektroniska

fem bankdagar efter det att de elektroniska pengarna som betalningen avsåg gavs ut.

Institut för elektroniska pengar och registrerade utgivare som tillhandahåller betaltjänster som inte är knutna till utgivning av elektroniska pengar ska för den verksamheten tillämpa bestämmelserna om skyddskrav i 3 kap. 7 § lagen (2010:751) om betaltjänster.

pengarna som betalningen avsåg gavs ut.

Institut för elektroniska pengar som tillhandahåller betaltjänster som inte är knutna till utgivning av elektroniska pengar ska för den verksamheten tillämpa bestämmelserna om skyddskrav i 3 kap. 7 § lagen (2010:751) om betaltjänster.

8 §

Institut för elektroniska pengar och registrerade utgivare ska informera Finansinspektionen i förväg om alla väsentliga förändringar i åtgärder för att skydda medel som tagits emot i utbyte mot utgivna elektroniska pengar.

Institut för elektroniska pengar ska informera Finansinspektionen i förväg om alla väsentliga förändringar i åtgärder för att skydda medel som tagits emot i utbyte mot utgivna elektroniska pengar.

9 a §⁵

Skyldigheten enligt 8 kap. 46 a § aktiebolagslagen (2005:551) för styrelsen i ett publikt aktiebolag att årligen fastställa en skriftlig arbetsordning för sitt arbete gäller även för styrelsen i ett institut för elektroniska pengar eller en registrerad utgivare som är ett privat aktiebolag. Detta gäller dock inte i fråga om bolag vars styrelse har endast en ledamot.

Skyldigheten enligt 8 kap. 46 a § aktiebolagslagen (2005:551) för styrelsen i ett publikt aktiebolag att årligen fastställa en skriftlig arbetsordning för sitt arbete gäller även för styrelsen i ett institut för elektroniska pengar som är ett privat aktiebolag. Detta gäller dock inte i fråga om bolag vars styrelse har endast en ledamot.

Skyldigheten enligt 8 kap. 46 b § aktiebolagslagen för styrelsen i ett publikt aktiebolag att i skriftliga instruktioner ange arbetsfördelningen mellan bolagsorganen gäller även för styrelsen i ett institut för elektroniska pengar eller en registrerad utgivare som är ett privat aktiebolag.

Skyldigheten enligt 8 kap. 46 b § aktiebolagslagen för styrelsen i ett publikt aktiebolag att i skriftliga instruktioner ange arbetsfördelningen mellan bolagsorganen gäller även för styrelsen i ett institut för elektroniska pengar som är ett privat aktiebolag.

Styrelsens ordförande ska bevaka att styrelsen fullgör de uppgifter som anges i denna paragraf.

11 §

⁵ Senaste lydelse 2014:551.

Ett institut för elektroniska pengar *och en registrerad utgivare* ska ha sitt huvudkontor i Sverige.

Ett institut för elektroniska pengar ska ha sitt huvudkontor i Sverige.

12 §

Den som är eller har varit knuten till ett institut för elektroniska pengar *eller en registrerad utgivare* som anställd eller uppdragstagare får inte obehörigen röja eller utnyttja vad han eller hon i anställningen eller under uppdraget i verksamheten med utgivning av elektroniska pengar eller betaltjänster har fått veta om enskildas förhållanden till institutet *eller utgivaren*.

Den som är eller har varit knuten till ett institut för elektroniska pengar som anställd eller uppdragstagare får inte obehörigen röja eller utnyttja vad han eller hon i anställningen eller under uppdraget i verksamheten med utgivning av elektroniska pengar eller betaltjänster har fått veta om enskildas förhållanden till institutet.

Ansvar enligt 20 kap. 3 § brottsbalken ska inte följa för den som bryter mot förbudet.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

I 6 kap. 9 § lagen (2010:751) om betaltjänster finns särskilda bestämmelser om tystnadsplikt vid behandling av personuppgifter i register som förs av en betaltjänstleverantör eller den som ansvarar för ett betalningssystem enligt 6 kap. 1 § lagen om betaltjänster.

I 5 a § kreditupplysningslagen (1973:1173) finns bestämmelser om att det som gäller om tystnadsplikt enligt första stycket inte hindrar att uppgifter i vissa fall utväxlas för kreditupplysningsändamål.

Lydelse enligt lagrådsremissen En ny förverkandelagstiftning   *Föreslagen lydelse*

14 §⁶

Institut för elektroniska pengar *och registrerade utgivare* är skyldiga att lämna ut sådana uppgifter som avses i 12 § första stycket, om det under en utredning enligt bestämmelserna om förundersökning i brottmål eller en utredning om självständigt förverkande begärs av undersökningsledaren eller om det begärs av åklagare i ett ärende om rättslig hjälp i brottmål, på framställning av en annan stat eller en mellanfolklig domstol, eller i ett ärende om erkännande och verkställighet av en europeisk ut-

Institut för elektroniska pengar är skyldiga att lämna ut sådana uppgifter som avses i 12 § första stycket, om det under en utredning enligt bestämmelserna om förundersökning i brottmål eller en utredning om självständigt förverkande begärs av undersökningsledaren eller om det begärs av åklagare i ett ärende om rättslig hjälp i brottmål, på framställning av en annan stat eller en mellanfolklig domstol, eller i ett ärende om erkännande och verkställighet av en europeisk utredningsorder.

redningsorder. Uppgifterna ska lämnas ut utan dröjsmål och i elektronisk form. Uppgifterna ska lämnas ut utan dröjsmål och i elektronisk form.

15 §⁷

Den undersökningsledare eller åklagare som begär uppgifter enligt 14 § får besluta att institutet för elektroniska pengar *eller den registrerade utgivaren* samt dess styrelseledamöter och anställda inte får röja för kunden eller för någon utomstående att uppgifter har lämnats enligt 14 § eller att det pågår en förundersökning, en utredning om självständigt förverkande, ett ärende om rättslig hjälp i brottmål eller ett ärende om erkännande och verkställighet av en europeisk utredningsorder.

Den undersökningsledare eller åklagare som begär uppgifter enligt 14 § får besluta att institutet för elektroniska pengar samt dess styrelseledamöter och anställda inte får röja för kunden eller för någon utomstående att uppgifter har lämnats enligt 14 § eller att det pågår en förundersökning, en utredning om självständigt förverkande, ett ärende om rättslig hjälp i brottmål eller ett ärende om erkännande och verkställighet av en europeisk utredningsorder.

Ett sådant förbud får meddelas om det krävs för att en utredning om brott eller självständigt förverkande inte ska äventyras eller för att uppfylla en internationell överenskommelse som är bindande för Sverige.

Förbudet ska vara tidsbegränsat, med möjlighet till förlängning, och får inte avse längre tid än vad som är motiverat med hänsyn till syftet med förbudet. I ett ärende om rättslig hjälp i brottmål eller om erkännande och verkställighet av en europeisk utredningsorder får dock förbudet tidsbegränsas bara om den stat eller mellanfolkliga domstol som ansökt om rättslig hjälp eller den utländska myndighet som har utfärdat utredningsordern samtycker till detta.

Om ett förbud inte längre är motiverat med hänsyn till syftet med förbudet, ska undersökningsledaren eller åklagaren besluta att förbudet ska upphöra.

I fråga om europabolag och europakooperativ som har ett sådant förvaltningssystem som avses i artiklarna 3942 i rådets förordning (EG) nr 2157/2001 eller artiklarna 3741 i rådets förordning (EG) nr 1435/2003 ska det som anges om styrelseledamöter i första stycket tillämpas på ledamöter i tillsynsorganet.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

17 §

Institut för elektroniska pengar *och registrerade utgivare* får inte ge ut elektroniska pengar via ombud.

Institut för elektroniska pengar får inte ge ut elektroniska pengar via ombud.

⁷ Senaste lydelse 2017:1016.

18 §⁸

Om ett institut för elektroniska pengar *eller en registrerad utgivare* vill tillhandahålla betaltjänster genom ombud, ska institutet eller utgivaren anmäla ombudet för registrering hos Finansinspektionen. En sådan anmälan behöver inte göras när det gäller kontoinformationstjänster.

Om ett institut för elektroniska pengar vill tillhandahålla betaltjänster genom ombud, ska institutet eller utgivaren anmäla ombudet för registrering hos Finansinspektionen. En sådan anmälan behöver inte göras när det gäller kontoinformationstjänster.

Anmälan ska innehålla

1. ombudets namn och adress samt ombudets unika identifikationskod eller identifikationsnummer om sådana uppgifter finns,

2. om ombudet är en juridisk person, dessutom namn, personnummer eller motsvarande samt adress för var och en som ingår i ombudets styrelse eller är dess verkställande direktör,

3. uppgifter som visar att de personer som avses i 2 är lämpliga för en sådan uppgift eller, om ombudet är en fysisk person, att han eller hon är lämplig att tillhandahålla betaltjänster,

4. ombudets interna regler för hur ombudet ska leva upp till de krav som anges i lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, och

5. uppgifter om vilka betaltjänster ombudet har i uppdrag att tillhandahålla.

Om anmälan uppfyller kraven i andra stycket ska Finansinspektionen registrera ombudet i det register som inspektionen för enligt 5 kap. 5 §. Beslut i fråga om registrering ska fattas inom två månader från det att anmälan togs emot.

Ombudet får inte tillhandahålla betaltjänster innan registrering enligt tredje stycket har gjorts.

Institut för elektroniska pengar *och registrerade utgivare* ska försäkra sig om att ombud som agerar för deras räkning informerar betaltjänstanvändarna om detta förhållande. Detta gäller inte för kontoinformationstjänster.

Institut för elektroniska pengar ska försäkra sig om att ombud som agerar för deras räkning informerar betaltjänstanvändarna om detta förhållande. Detta gäller inte för kontoinformationstjänster.

25 §⁹

Om ett institut för elektroniska pengar *eller en registrerad utgivare* avser att ändra den verksamhet som avses i 18, 19, 20, 22 eller 24 § ska institutet *eller utgivaren* underrätta Finansinspektionen innan ändringen genomförs.

Om ett institut för elektroniska pengar avser att ändra den verksamhet som avses i 18, 19, 20, 22 eller 24 § ska institutet underrätta Finansinspektionen innan ändringen genomförs.

⁸ Senaste lydelse 2018:176.

⁹ Senaste lydelse 2018:176.

Om ändringen rör verksamhet som ett institut för elektroniska pengar driver i ett annat land, ska Finansinspektionen inom en månad från det att underrättelsen togs emot underrätta den behöriga myndigheten i det andra landet om ändringen.

29 §¹⁰

Ett institut för elektroniska pengar *eller en registrerad utgivare* får uppdra åt någon annan att utföra ett visst arbete eller vissa operativa funktioner som ingår i dess verksamhet med utgivning av elektroniska pengar eller tillhandahållande av betaltjänster. Institutet *eller utgivaren* ska anmäla sådana uppdragsavtal till Finansinspektionen. En sådan anmälan behöver inte göras när det gäller kontoinformationstjänster.

Ett institut för elektroniska pengar får uppdra åt någon annan att utföra ett visst arbete eller vissa operativa funktioner som ingår i dess verksamhet med utgivning av elektroniska pengar eller tillhandahållande av betaltjänster. Institutet ska anmäla sådana uppdragsavtal till Finansinspektionen. En sådan anmälan behöver inte göras när det gäller kontoinformationstjänster.

Uppdrag åt någon annan att utföra sådana funktioner som är av väsentlig betydelse för verksamheten med utgivning av elektroniska pengar eller tillhandahållande av betaltjänster får bara ges om institutet eller utgivaren ansvarar för att

1. verksamheten drivs av uppdragstagaren under kontrollerade och säkerhetsmässigt betryggande former, och

2. uppdraget inte väsentligt försämrar kvaliteten på institutets eller utgivarens internkontroll och Finansinspektionens möjligheter att övervaka att institutet eller utgivaren följer de regler som gäller för verksamheten.

29 a §¹¹

Om ett institut för elektroniska pengar *eller en registrerad utgivare* avser att ändra den uppdragsverksamhet som avses i 29 §, ska institutet *eller utgivaren* anmäla detta till Finansinspektionen innan ändringen genomförs.

Om ett institut för elektroniska pengar avser att ändra den uppdragsverksamhet som avses i 29 §, ska institutet anmäla detta till Finansinspektionen innan ändringen genomförs.

Om ändringen rör ett instituts verksamhet i ett annat land inom EES, ska Finansinspektionen inom en månad från det att anmälan togs emot underrätta den behöriga myndigheten i det andra landet om ändringen.

5 kap.

1 §

Finansinspektionen utövar tillsyn över att denna lag och föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen följs.

För institut för elektroniska pengar *och registrerade utgivare*

För institut för elektroniska pengar omfattar tillsynen även att

¹⁰ Senaste lydelse 2018:176.

¹¹ Senaste lydelse 2018:176.

omfattar tillsynen även att deras verksamhet *med utgivning av elektroniska pengar* drivs i enlighet med andra författningar som reglerar dess verksamhet, bolagsordning, stadgar samt interna instruktioner som har sin grund i en författning som reglerar dess verksamhet. I fråga om tillsynen över övriga utgivare av elektroniska pengar som avses i 2 kap. 2 § ska i stället bestämmelserna om tillsyn i de lagar som reglerar deras verksamhet tillämpas, om inte annat följer av denna lag.

Om ett företag som fått tillstånd att ge ut elektroniska pengar från en filial i Sverige enligt 3 kap. 28 § inte följer bestämmelserna i denna lag, andra författningar som reglerar företagets verksamhet, företagets bolagsordning, stadgar, reglemente eller interna instruktioner som har sin grund i en författning som reglerar företagets verksamhet, får Finansinspektionen återkalla tillståndet eller, om det är tillräckligt, meddela varning. Detsamma gäller om företaget på annat sätt visat sig olämpligt att ge ut elektroniska pengar.

Om ett filialtillstånd återkallas med stöd av andra stycket ska 12 § tillämpas. Finansinspektionen ska underrätta den behöriga myndigheten i det land där företaget har sitt säte om åtgärder som har vidtagits med stöd av denna paragraf.

2 §¹²

Ett institut för elektroniska pengar, *en registrerad utgivare* och utländska företag som ger ut elektroniska pengar eller tillhandahåller betaltjänster genom filial i Sverige, eller tillhandahåller betaltjänster, distribuerar elektroniska pengar eller löser in elektroniska pengar genom ombud enligt 3 kap. 26 §, ska lämna Finansinspektionen de upplysningar om sin verksamhet och därmed sammanhängande omständigheter som inspektionen begär.

Ett institut för elektroniska pengar och utländska företag som ger ut elektroniska pengar eller tillhandahåller betaltjänster genom filial i Sverige, eller tillhandahåller betaltjänster, distribuerar elektroniska pengar eller löser in elektroniska pengar genom ombud enligt 3 kap. 26 §, ska lämna Finansinspektionen de upplysningar om sin verksamhet och därmed sammanhängande omständigheter som inspektionen begär.

3 §¹³

¹² Senaste lydelse 2018:176.

¹³ Senaste lydelse 2018:176.

Finansinspektionen får när det är nödvändigt genomföra en undersökning hos

1. ett institut för elektroniska pengar,

2. *en registrerad utgivare, och*

3. utländska företag som ger ut elektroniska pengar i Sverige enligt 3 kap. 26 och 28 §§.

Om det behövs för tillsynen av ett institut för elektroniska pengar *eller en registrerad utgivare*, får Finansinspektionen genomföra en undersökning hos

1. en filial till institutet,

2. ett ombud till institutet *eller utgivaren*, och

3. ett företag som har fått i uppdrag att utföra visst arbete eller vissa funktioner åt institutet *eller utgivaren*.

En undersökning hos en registrerad utgivare får endast omfatta den verksamhet som avser utgivning av elektroniska pengar eller tillhandahållande av betal-tjänster.

Register över institut för elektroniska pengar och registrerade utgivare

Finansinspektionen ska föra ett register över institut för elektroniska pengar, *registrerade utgivare*, deras ombud och filialer. Registret ska innehålla uppgifter om tillstånd som har återkallats *och uppgifter om de registrerade utgivare som inte längre uppfyller villkoren för registrering enligt 2 kap. 3 §*. Registret ska hållas tillgängligt hos Finansinspektionen.

Finansinspektionen ska så snart det kan ske underrätta Europeiska bankmyndigheten om den information som förs in i registret enligt första stycket och om skälen till att

1. ett institut för elektroniska pengar, *och*

2. utländska företag som ger ut elektroniska pengar i Sverige enligt 3 kap. 26 och 28 §§.

Om det behövs för tillsynen av ett institut för elektroniska pengar, får Finansinspektionen genomföra en undersökning hos

2. ett ombud till institutet, och

3. ett företag som har fått i uppdrag att utföra visst arbete eller vissa funktioner åt institutet.

Register över institut för elektroniska pengar

5 §¹⁴

Finansinspektionen ska föra ett register över institut för elektroniska pengar, deras ombud och filialer. Registret ska innehålla uppgifter om tillstånd som har återkallats. Registret ska hållas tillgängligt hos Finansinspektionen.

Finansinspektionen ska så snart det kan ske underrätta Europeiska bankmyndigheten om den information som förs in i registret enligt

¹⁴ Senaste lydelse 2018:176.

ett tillstånd återkallats *eller till att en registrerad utgivare inte längre uppfyller villkoren för registrering enligt 2 kap. 3 §.*

första stycket och om skälen till att ett tillstånd återkallats.

17 §

Om ett institut för elektroniska pengar *eller en registrerad utgivare* inte i tid lämnar de upplysningar som avses i 2 §, får Finansinspektionen besluta att institutet *eller utgivaren* ska betala en förseningsavgift med högst 100 000 kronor.

Om ett institut för elektroniska pengar inte i tid lämnar de upplysningar som avses i 2 §, får Finansinspektionen besluta att institutet ska betala en förseningsavgift med högst 100 000 kronor.

Avgiften tillfaller staten.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2025.
  2. Registrerade utgivare som efter ikraftträdandet omfattas av tillståndsplikt får fortsätta sin verksamhet till och med den 31 december 2025. Om en ansökan om tillstånd har getts in till Finansinspektionen före den 1 januari 2026 får den registrerade utgivaren dock fortsätta med verksamheten till dess att ansökan prövats slutligt.

1.5 Förslag till lag om ändring i lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 2 och 3 §§ och 3 kap. 25 § lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism ska ha följande lydelse.

*Lydelse enligt promemorian En ny Föreslagen lydelse
EU-reglering om marknader för
kryptotillgångar*

1 kap.

2 §¹

Denna lag gäller för fysiska och juridiska personer som driver

1. bank- eller finansieringsrörelse enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,

2. livförsäkringsrörelse, dock inte

a) sådan som drivs av försäkringsföreningar som har beviljats undantag enligt 1 kap. 19 d § försäkringsrörelselagen (2010:2043), eller

b) tjänstepensionsverksamhet enligt lagen (2019:742) om tjänstepensionsföretag,

3. värdepappersrörelse enligt 2 kap. 1 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,

4. verksamhet *som kräver ansökan hos Finansinspektionen* 4. verksamhet enligt lagen (1996:1006) om *viss* finansiell verksamhet, enligt lagen (1996:1006) om verksamhet, *valutaväxling och annan* finansiell verksamhet,

5. försäkringsdistribution enligt lagen (2018:1219) om försäkringsdistribution, i fråga om sådan verksamhet rörande livförsäkring, bedriven av sådana försäkringsförmedlare som har tillstånd enligt 2 kap. 1 § den lagen eller bedriver verksamhet enligt 3 kap. 1 § andra stycket 2 eller 3 § den lagen,

6. verksamhet *för utgivning av elektroniska pengar* enligt lagen (2011:755) om elektroniska pengar, (2011:755) om elektroniska pengar,

7. fondverksamhet enligt lagen (2004:46) om värdepappersfonder,

8. verksamhet *med att som betalningsinstitut tillhandahålla betaltjänster* enligt lagen (2010:751) om betaltjänster, 8. verksamhet *som betalningsinstitut* enligt lagen (2010:751) om betaltjänster,

9. verksamhet *med att tillhandahålla betaltjänster* enligt lagen om betaltjänster *utan att vara betalningsinstitut, dock inte om verk-* 9. verksamhet *som registrerad betaltjänstleverantör* enligt lagen om betaltjänster,

¹ Senaste lydelse 2021:903.

*samheten uteslutande avser konto-
informationstjänster,*

10. verksamhet som förvaltare av alternativa investeringsfonder enligt lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder,

11. verksamhet med konsumentkrediter enligt lagen (2014:275) om viss verksamhet med konsumentkrediter,

12. verksamhet med bostadskrediter enligt lagen (2016:1024) om verksamhet med bostads-krediter,

13. verksamhet som

a) leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/1503 av den 7 oktober 2020 om europeiska leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster för företag och om ändring av förordning (EU) 2017/1129 och direktiv (EU) 2019/1937, om företaget är en juridisk person som är etablerad i Sverige,

b) leverantör av kryptotillgångstjänster enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1114 av den 31 maj 2023 om marknader för kryptotillgångar och om ändring av förordningarna (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 1095/2010 samt direktiven 2013/36/EU och (EU) 2019/1937,

14. verksamhet som fastighetsmäklare eller fastighetsmäklarföretag med särskild registrering för hyresförmedling eller fullständig registrering enligt fastighetsmäklarlagen (2021:516),

15. spelverksamhet som bedrivs med licens eller registrering enligt spellagen (2018:1138),

16. yrkesmässig handel med varor, om det kan antas att det i verksamheten eller i en del av verksamheten genomförs eller kommer att genomföras transaktioner, enstaka eller sådana som kan antas ha samband, som innebär att ett utbetalt eller mottaget belopp i kontanter uppgår till motsvarande 5 000 euro eller mer,

17. verksamhet enligt pantbankslagen (1995:1000),

18. verksamhet som auktoriserad eller godkänd revisor eller registrerat revisionsbolag,

19. yrkesmässig verksamhet som avser bokföringstjänster eller revisionstjänster som inte omfattas av 18,

20. yrkesmässig rådgivning avseende skatter och avgifter (skatterådgivare),

21. verksamhet som advokat eller advokatbolag, till den del verksamheten avser tjänster som anges i 4 § första stycket,

22. yrkesmässig verksamhet som annan oberoende jurist än den som avses i 21, till den del verksamheten avser tjänster som anges i 4 § första stycket,

23. yrkesmässig verksamhet till den del verksamheten avser tjänster som anges i 4 § andra stycket och verksamhetsutövaren inte är en sådan person som avses i 18–22, eller

24. yrkesmässig verksamhet som avser förmedling, förvaring eller handel med konstverk, om det kan antas att det i verksamheten eller i en del av verksamheten genomförs eller kommer att genomföras transaktioner, enstaka eller sådana som kan antas ha samband, som innebär att ett utbetalt eller mottaget belopp uppgår till motsvarande 10 000 euro eller mer.

Vissa speltjänster får undantas från tillämpning av lagen eller bestämmelser i den enligt föreskrifter som meddelas med stöd av 8 kap. 1 § 1.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §

I fråga om verksamheter som avses i 2 § första stycket 1–8 och 10–12 gäller lagen även filialer i Sverige till utländska juridiska personer med huvudkontor i utlandet.

I fråga om verksamheter som avses i 2 § första stycket 1–12 gäller lagen även filialer i Sverige till utländska juridiska personer med huvudkontor i utlandet.

3 kap.

25 §²

En verksamhetsutövare som tillhandahåller konto som kunden innehar i syfte att förvalta medel som tillhör kundens verkliga huvudman behöver inte vidta de åtgärder för kundkännedom som avses i 8 § i fråga om den verkliga huvudmannen, om kunden

1. är en fysisk eller juridisk person med verksamhet som anges i 1 kap. 2 § första stycket 1–3, 5–8 och 10–15 eller motsvarande verksamhet, auktoriserad eller godkänd revisor, advokat eller advokatbolag med hemvist inom EES,

2. är en fysisk eller juridisk person med verksamhet som anges i 1 kap. 2 § första stycket 1–3, 5–8 och 10–15 eller motsvarande verksamhet, auktoriserad eller godkänd revisor, advokat eller advokatbolag med hemvist utanför EES, och

a) tillämpar bestämmelser om kundkännedom och bevarande av handlingar som motsvarar kraven i denna lag, och

b) står under tillsyn över att dessa bestämmelser följs, eller

3. till följd av föreskrift i lag eller annan författning är skyldig att hålla medel som förvaltas för någon annans räkning avskilda från egna tillgångar och medel.

Första stycket får tillämpas endast om den risk som kan förknippas med kunden enligt 2 kap. 3 § bedöms som låg och om verksamhetsutövaren utan dröjsmål på begäran kan få del av uppgift om identiteten hos den för vars räkning kunden förvaltar medlen och den dokumentation som ligger till grund för uppgifterna.

1. är en fysisk eller juridisk person med verksamhet som anges i 1 kap. 2 § första stycket 1–3 och 5–15 eller motsvarande verksamhet, auktoriserad eller godkänd revisor, advokat eller advokatbolag med hemvist inom EES,

2. är en fysisk eller juridisk person med verksamhet som anges i 1 kap. 2 § första stycket 1–3 och 5–15 eller motsvarande verksamhet, auktoriserad eller godkänd revisor, advokat eller advokatbolag med hemvist utanför EES, och

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2025.

2 Rättslig reglering

Betaltjänster

I lagen (2010:751) om betaltjänster (betaltjänstlagen) finns bestämmelser om

- tillstånds- eller registreringsplikt för vissa företag som tillhandahåller betaltjänster,
- krav på verksamheten, och
- tillsyn och ingripanden i fråga om den verksamhet som bedrivs av olika former av betaltjänstleverantörer, t.ex. kreditinstitut, betalningsinstitut och registrerade betaltjänstleverantörer.

Med betaltjänster avses enligt 1 kap. 2 § betaltjänstlagen

- tjänster som gör det möjligt att sätta in kontanter på ett betalkonto samt de åtgärder som krävs för förvaltning av kontot,
- tjänster som gör det möjligt att ta ut kontanter från ett betalkonto samt de åtgärder som krävs för förvaltning av kontot,
- genomförande av betalningstransaktioner, inklusive överföring av medel på ett betalkonto genom autogiro, kontokort eller andra betalningsinstrument eller kontobaserade betalningar,
- genomförande av betalningstransaktioner när medlen täcks av en betaltjänstanvändares kreditutrymme,
- utgivning av betalningsinstrument eller inlösen av transaktionsbelopp där ett betalningsinstrument har använts,
- penningöverföring,
- betalningsiniteringstjänster, eller
- kontoinformationstjänster.

Enligt 2 kap. 1 och 6 §§ betaltjänstlagen är tillhandahållande av betaltjänster som utgångspunkt tillståndspliktigt och verksamheten ska bedrivas som aktiebolag eller ekonomisk förening (betalningsinstitut). Tillstånd förutsätter enligt 2 kap. 6 § betaltjänstlagen att

- bolagsordningen eller stadgarna inte strider mot betaltjänstlagen eller någon annan författning,
- det finns skäl att anta att den planerade verksamheten kommer att drivas med tillräckliga styr- och kontrollformer för verksamheten med betaltjänster och i enlighet med denna lag och andra författningar som reglerar företagets verksamhet,
- det finns skäl att anta att den som har ett kvalificerat innehav i företaget är lämplig att utöva ett väsentligt inflytande över ledningen av företaget,
- den som ska ingå i företagets styrelse, vara verkställande direktör eller vara ersättare för någon av dem, har tillräcklig insikt och erfarenhet för att delta i ledningen av ett sådant företag och även i övrigt är lämplig för en sådan uppgift,
- den som är ansvarig för betaltjänstverksamheten eller ersättare för denna person har tillräcklig insikt och erfarenhet för en sådan uppgift, och även i övrigt är lämplig för uppgiften, och

- företaget har en ansvarsförsäkring i vissa fall.

Vissa företag – fysiska och juridiska personer som tillhandahåller betaltjänster – omfattas i stället av registreringsplikt och kallas registrerade betaltjänstleverantörer (2 kap. 3 § betaltjänstlagen). Det gäller under förutsättning att

- genomsnittet av de totala betalningstransaktionerna under de senaste 12 månaderna inte överstiger ett belopp motsvarande 3 miljoner euro per månad,
- den som ska ingå i styrelsen, vara verkställande direktör eller ansvarig för betaltjänstverksamheten inte har dömts för brott som rör finansiering av terrorism eller penningtvätt eller annan ekonomisk brottslighet,
- det finns skäl att anta att den planerade verksamheten kommer att drivas enligt tillämpliga delar av betaltjänstlagen och andra författningar som reglerar verksamheten,
- det för juridiska personer finns skäl att anta att den som har ett kvalificerat innehav i företaget är lämplig att utöva ett väsentligt inflytande över ledningen av företaget, och
- den som ska ingå i ett företags styrelse, vara verkställande direktör, ansvarig för betaltjänstverksamheten eller vara ersättare för någon av dem, har tillräcklig insikt och erfarenhet för att delta i ledningen av företaget eller ansvara för betaltjänstverksamheten och även i övrigt är lämplig för en sådan uppgift.

Från registreringsplikten undantas betalningsinstitieringstjänster, som i stället omfattas av tillståndsplikt.

En registrerad betaltjänstleverantör ska underrätta Finansinspektionen om sådana förändringar som påverkar dess möjlighet att uppfylla villkoren för registreringsplikt och en registrerad betaltjänstleverantör som inte längre uppfyller kraven ska ansöka om tillstånd.

Avsikten med registreringsplikten – dvs. undantaget från tillståndsplikt – är att underlätta för små företag att tillhandahålla betaltjänster (prop. 2009/10:220 s. 121–124).

Betalningsinstitut och registrerade betaltjänstleverantörer står under Finansinspektionens tillsyn (8 kap. betaltjänstlagen).

Kraven för registrering som registrerad betaltjänstleverantör motsvarar i stor utsträckning kraven för tillstånd som betalningsinstitut. Den avgörande skillnaden mellan företagen är att betalningsinstitut – men inte registrerade betaltjänstleverantörer – omfattas av olika former av kapitalkrav (3 kap. 1–4 §§ betaltjänstlagen).

Ett betalningsinstitut och en registrerad betaltjänstleverantör får bedriva verksamhet genom ombud, s.k. betaltjänstombud (3 kap. 17 § betaltjänstlagen). I så fall ska betalningsinstitutet eller den registrerade betaltjänstleverantören anmäla betaltjänstombudet för registrering hos Finansinspektionen.

Utländska företag som har sitt säte inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och som i hemlandet har tillstånd att tillhandahålla betaltjänster behöver inte tillstånd enligt betaltjänstlagen för att tillhandahålla betaltjänster i Sverige. Ett sådant företag får också

tillhandahålla betaltjänster genom betaltjänstombud i Sverige (3 kap. 26 § betaltjänstlagen).

Finansinspektionen utövar tillsyn över att betaltjänstleverantörer uppfyller kraven i betaltjänstlagen (8 kap.).

Betaltjänstlagen genomför Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/2366 av den 25 november 2015 om betaltjänster på den inre marknaden, om ändring av direktiven 2002/65/EG, 2009/110/EG och 2013/36/EU samt förordning (EU) nr 1093/2010 och om upphävande av direktiv 2007/64/EG (betaltjänstdirektivet).

Valutaväxling

I lagen (1996:1006) om valutaväxling och annan finansiell verksamhet (valutaväxlingslagen) finns bestämmelser om fysiska och juridiska personer som bedriver valutaväxling eller annan finansiell verksamhet (finansiella institut).

Med valutaväxling avses yrkesmässig handel med utländska sedlar och mynt samt resecheckar utställda i utländsk valuta (1 § 1 valutaväxlingslagen).

Med annan finansiell verksamhet avses yrkesmässig verksamhet som består i förvaltning av eller handel med virtuell valuta eller som består i att utföra en eller flera av vissa verksamheter som anges i 7 kap. 1 § andra stycket 2, 3 och 5–12 lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse, dvs. att lämna eller förmedla krediter, medverka vid finansiering, t.ex. factoring och leasing, tillhandahålla betalningsmedel, ikläda sig garantiförbindelser, medverka vid värdepappersemissioner, lämna ekonomisk rådgivning, förvara värdepapper, driva rembursverksamhet, tillhandahålla värdefackstjänster och driva valutahandel.

Den 1 januari 2024 slopades väsentlighets- och huvudsaklighetskriterierna, dvs. att registreringsplikten var begränsad till valutaväxling som bedrevs i ”väsentlig omfattning” och att annan finansiell verksamhet var den ”huvudsakliga” verksamheten (prop. 2022/23:124).

Den som avser att bedriva valutaväxling eller annan finansiell verksamhet ska ansöka om registrering hos Finansinspektionen (2 § första stycket valutaväxlingslagen).

Från kravet på registrering undantas företag som har tillstånd att bedriva olika slag av finansiell verksamhet.

Som förutsättning för registrering gäller att det ska finnas skäl att anta att verksamheten kommer att bedrivas på ett sätt som är förenligt med lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (penningtvättslagen) och – fr.o.m. den 1 januari 2024 – att den som bedriver verksamheten uppfyller ett allmänt lämplighetskrav (2 § andra stycket valutaväxlingslagen). Den som vill ändra sin verksamhetsinriktning ska registrera den nya verksamheten (2 a § valutaväxlingslagen) och anmäla ändringar av de förhållanden som ligger till grund för en ansökan om registrering (2 b § valutaväxlingslagen).

Finansiella institut står under tillsyn av Finansinspektionen (8 § valutaväxlingslagen).

Penningtvätt och finansiering av terrorism

Det *förvaltningsrättsliga regelverket* om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism finns framför allt i penningtvättslagen.

I penningtvättslagen finns bestämmelser om att vissa kategorier av företag – verksamhetsutövare – ska vidta olika former av åtgärder i syfte att motverka att verksamheten utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Det gäller verksamheter som innebär en särskild risk för att utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism och till verksamhetsutövarna hör företag som bedriver olika former av finansiell verksamhet (t.ex. banker), olika former av rådgivningsverksamhet (t.ex. advokater, fastighetsmäklare och revisorer) och spelverksamhet.

Penningtvättslagen ställer krav på att verksamhetsutövare ska känna och övervaka sina kunder. Det innebär att en verksamhetsutövare ska göra riskbedömningar av sina produkter, tjänster och kunder (2 kap.), ha tillräcklig kundkännedom (3 kap.), övervaka pågående affärsförbindelser och bedöma enstaka transaktioner samt rapportera misstänkt penningtvätt och finansiering av terrorism till Polismyndigheten (4 kap.).

Verksamhetsutövare står under tillsyn av den myndighet eller det självreglerande organ som utövar den ordinarie tillsynen (Fastighetsmäklarinspektionen, Finansinspektionen, Revisorsinspektionen, Spelinspektionen och Sveriges advokatsamfund). Verksamhetsutövare som inte står under ordinarie tillsyn står under tillsyn av Länsstyrelsen i Skåne län, Länsstyrelsen i Stockholms län eller Länsstyrelsen i Västra Götalands län (7 kap. penningtvättslagen). Genom tillsynen kontrolleras att en verksamhetsutövare har ordnat sin verksamhet på ett sådant sätt att verksamhetsutövaren kan förebygga, förhindra eller upptäcka penningtvätt i enlighet med penningtvättslagens krav.

Penningtvättslagen genomför Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/849 av den 20 maj 2015 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt eller finansiering av terrorism, om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG och kommissionens direktiv 2006/70/EG (penningtvättsdirektivet).

Det *straffrättsliga regelverket* om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism finns i lagen (2014:307) om straff för penningtvättsbrott och terroristbrottslagen (2022:666).

Företag som omfattas av betaltjänstlagen och valutaväxlingslagen är verksamhetsutövare vid tillämpning av penningtvättslagen. Vid tillsynen över att verksamhetsutövare – betalningsinstitut, registrerade betaltjänstleverantörer eller finansiella institut – uppfyller kraven i penningtvättslagen har det ingen betydelse om verksamhetsutövaren omfattas registrerings- eller tillståndsplikt.

Den som, i näringsverksamhet eller såsom led i en verksamhet som bedrivs vanemässigt eller annars i större omfattning, medverkar till en åtgärd som skäligen kan antas vara vidtagen i syfte att dölja att pengar eller annan egendom härrör från brott eller brottslig verksamhet eller till att främja möjligheterna för någon att tillgodogöra sig egendomen eller dess värde, kan dömas för näringspenningtvätt (7 § lagen om straff för penningtvättsbrott).

3 Behovet av förändringar

De senaste årtiondena har användningen av kontanter i samhället minskat till förmån för kortbetalningar och omedelbara betalningar såsom Swish. Samtidigt fortsätter kontanter att vara viktiga för kriminella, eftersom betalningar med kontanter är svåra att spåra och medför minskad risk för att upptäckas. Många typer av brottslig verksamhet genererar mycket stora belopp i kontanter, t.ex. narkotikahandel.

Inom viss brottslighet är det vanligt att stora summor i kontanter förs utomlands för återinvesteringar i kriminell verksamhet eller för att tvättas genom investeringar i fast eller lös egendom. Det sker i allmänhet genom penningöverföringar eller penningkurirer efter det att svenska kronor har växlats till utländsk valuta, framför allt euro eller dollar.

I takt med den minskande kontantanvändningen i Sverige har också kreditinstituten hantering av kontanter minskat. Samtidigt har kreditinstituten skärpt sitt arbete mot penningtvätt och finansiering av terrorism. En konsekvens av denna utveckling är att riskerna med kontanthantering har koncentrerats till finansiella institut och registrerade betaltjänstleverantörer, framför allt valutaväxlare och penningöverförare.

Att valutaväxling och penningöverföringar har en central funktion vid kriminella nätverks återinvesteringar i kriminell verksamhet och tvätt av brottsvinster bekräftas i Polismyndighetens rapporter Penningtvätt via betaltjänstombud (dnr A304.644/2021), Penningtvätt via växlingskontor (dnr A653.966/2021), Penningtvätt genom utförelse av kontanter (dnr A320.761/2023) och Lärdomar av Encrochat (dnr A193.902/2021).

Under 2022 och 2023 har Finansinspektionen genomfört temaundersökningar av fem valutaväxlare. Undersökningarna visar att det finns omfattande brister i hur sektorn uppfyller sina skyldigheter enligt penningtvättslagen. Efter undersökningarna avregistrerade fyra av valutaväxlarna sin verksamhet på frivillig väg medan en av valutaväxlarna förelades att upphöra med sin verksamhet. Motsvarande iakttagelser har gjorts i fråga om registrerade betaltjänstleverantörer (penningöverförare) inom ramen för hawala-verksamhet (temaundersökningar 2023 och 2024). Av sex undersökta företag har fem avregistrerat sina verksamheter på frivillig väg.

Vid Polismyndigheten finns en samordningsfunktion för åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Den består av Bolagsverket, Brottsförebyggande rådet, Ekobrottsmyndigheten, Fastighetsmäklarinspektionen, Finansinspektionen, Kronofogdemyndigheten, länsstyrelserna i Stockholms, Västra Götalands och Skåne län, Polismyndigheten, Revisorsinspektionen, Skatteverket, Spelinspektionen, Säkerhetspolisen, Tullverket samt Åklagarmyndigheten.

En av samordningsfunktionens viktigaste uppgifter är att ta fram nationella riskbedömningar i fråga om penningtvätt och finansiering av terrorism. I den nationella riskbedömningen av penningtvätt och finansiering av terrorism i Sverige som togs fram i samordningsfunktionen för 2020 och 2021 (dnr A052.211/2021) bekräftas bilden att valutaväxlare och penningöverförare har en central funktion för kriminella nätverks återinvesteringar i kriminell verksamhet och tvätt av brottsvinster.

I den nationella riskbedömningen för 2022 behandlas riskerna med hawala-verksamhet och föreslås att registreringsplikten för fysiska och

juridiska personer som bedriver verksamhet i form av penningöverföring och valutaväxling ska ersättas av tillståndsplikt (Nationell riskbedömning 2022 – Hawala: Värdeöverföringar i alternativa betalningssystem, dnr A243461/2003).

Kraven på valutaväxlare skärptes den 1 januari 2024. Inom ramen för lagstiftningsärendet rymdes inte frågan om registreringsplikten för valutaväxlare – eller penningöverförare – behöver ersättas av tillståndsplikt (prop. 2022/23:124 s. 36 och 37).

4 Åtgärder mot missbruk av alternativa betalningssystem

4.1 Tillståndsplikt i stället för registreringsplikt

Promemorians förslag: Valutaväxling och alla betaltjänster utom kontoinformationstjänster ska omfattas av tillståndsplikt.

Valutaväxling ska få bedrivas av kreditinstitut, institut för elektroniska pengar, betalningsinstitut och filialer till motsvarande utländska företag.

Skälen för promemorians förslag

Valutaväxling och penningöverföring ska omfattas av tillståndsplikt

Hawala-verksamhet är ett informellt system för överföringar av pengar som har sin grund i handeln på Sidenvägen under 700-talet. Pengar överförs mellan personer i olika länder genom internationella nätverk av förmedlare (s.k. hawaladar) och en traditionell transaktion omfattar fyra personer och ett antal moment.

- A, som vill föra över pengar till D, för över pengar till en förmedlare (B). A får en kod av B.
- B tar kontakt med en förmedlare (C) i D:s närhet, går i god för beloppet och uppger koden. C åtar sig att betala ut beloppet till D.
- A tar kontakt med D och uppger koden.
- D tar kontakt med C, uppger koden och tar emot pengarna.

Förmedlarna bedriver verksamhet mot ersättning och i omvända roller. Om de samlade transaktionerna inte kan kvittas mot varandra regleras skuldförhållandet t.ex. genom att kontanter skickas med kurir.

Hawala-verksamhet kan också ske inom ramen för moderna betalningslösningar.

Hawala-verksamhet – som bygger på förtroende mellan förmedlarna i det internationella nätverket – kräver inte tillgång till finansiell infrastruktur. I det ligger att verksamheten fyller en central roll vid överföringar av pengar mellan näringsidkare eller släktingar eller mellan biståndsorganisationer och biståndsmottagare i länder som inte har ett fungerande banksystem, t.ex. delar av Afrika och Asien. Samtidigt är överföringarna av pengar – i likhet med transaktioner med kontanter – mycket svåra att

spåra och hawala-verksamhet kan därför missbrukas av kriminella, t.ex. för narkotikahandel, penningtvätt och finansiering av terrorism.

Den som bedriver hawala-verksamhet tillhandahåller en penningöverföring som omfattas av betaltjänstlagen, dvs. en betaltjänst där medel tas emot från en betalare, utan att något betalkonto öppnas i betalarens eller betalningsmottagarens namn, uteslutande i syfte att överföra motsvarande belopp till en mottagare eller en annan betaltjänstleverantör som agerar på mottagarens vägnar. Det innebär att hawala-verksamhet bara får bedrivas av registrerade betaltjänstleverantörer, betalningsinstitut eller ombud för sådana företag. Det är vanligt att tillhandahållande av penningöverföringar kombineras med valutaväxling. Ett flertal finansiella institut som bedriver valutaväxling är ombud för svenska eller utländska betalningsinstitut eller registrerade betaltjänstleverantörer.

Enligt myndigheterna i samordningsfunktionen för åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism bedrivs hawala-verksamhet av ett flertal registrerade betaltjänstleverantörer och ett fåtal betalningsinstitut. Under 2021 överfördes cirka 550 miljoner kronor inom ramen för registrerade betaltjänstleverantörers hawala-verksamhet och ca 2,5 miljarder kronor inom ramen för betalningsinstituts hawala-verksamhet. Flera av företagen har dessutom ombud som bedriver hawala-verksamhet.

Hawala-verksamhet bedrivs i stor utsträckning utan registrering eller tillstånd, antingen inom ramen för annan näringsverksamhet, t.ex. en kiosk, en livsmedelsbutik, en elektronikbutik eller en resebyrå, eller som självständig verksamhet. Det förekommer också att hawala-verksamhet bedrivs inom ramen för registreringspliktig valutaväxling, trots att ett finansiellt institut inte får tillhandahålla betaltjänster (penningöverföringar) med mindre än att de också är registrerade betaltjänstleverantörer, betalningsinstitut eller ombud för sådana företag.

Hawala-verksamhet missbrukas av kriminella. Det gäller såväl verksamhet som bedrivs av betalningsinstitut, registrerade betaltjänstleverantörer eller dessas ombud eller utan registrering eller tillstånd. I ett uppmärksammat brottmål hade en registrerad betaltjänstleverantör missbrukats för narkotikahandel och penningtvätt i stor omfattning (Svea hovrätts dom den 2 november 2022 i mål B 1718-22). En av de dömda var förmedlare i ett internationellt nätverk och under ett och ett halvt år överfördes cirka 100 miljoner kronor till personer i utlandet – i huvudsak inom EES – inom ramen för hawala-verksamheten. Verksamheten bedrevs i företagets lokaler.

Det har som utgångspunkt ansetts vara tillräckligt att valutaväxling och penningöverföring omfattas av registreringsplikt i stället för tillståndsplikt.

I fråga om valutaväxling har det tidigare ansetts att verksamhetens art och beskaffenhet – växling av kontanter – inte motiverar tillståndsplikt på finansmarknadsområdet (prop. 1995/96:216 avsnitt 6.3). Det finns för närvarande ca 55 valutaväxlare i Sverige. Därutöver kan valutaväxling tillhandahållas av vissa tillståndspliktiga finansiella företag, framför allt ca 175 kreditinstitut och ca 55 betalningsinstitut. En av de största aktörerna på marknaden – Forex AB – är ett betalningsinstitut.

I fråga om penningöverföringar har framhållits behovet av att underlätta för små företag att tillhandahålla betaltjänster (prop. 2009/10:220 s. 121–124). Det finns ca 20 penningöverförare i Sverige. Därutöver kan betal-

tjänster tillhandahållas av ett flertal betaltjänstleverantörer, t.ex. ca 175 kreditinstitut, ca 55 betalningsinstitut och ombud till betalningsinstitut.

Gemensamt för valutaväxlare och penningöverförare är att de i stor utsträckning hanterar kontanter och risken för att sådana verksamheter ska missbrukas av kriminella är hög. Det har också visat sig att verksamheterna numera har en central funktion vid kriminella nätverks återinvesteringar i kriminell verksamhet och tvätt av brottsvinster (se avsnitt 3.2). Det framstår inte som rimligt att verksamheter som kan missbrukas av kriminella omfattas av registreringsplikt i stället för tillståndsplikt.

Myndigheterna i samordningsfunktionen för åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism har tagit fram riktad information om valutaväxlare och penningöverförarens skyldigheter enligt penningtvättslagen (dnr A363.983/2020 och dnr 377.633/2021). Trots detta visar erfarenheterna från Finansinspektionens tillsyn att förmågan hos dessa företag att uppfylla sina skyldigheter enligt penningtvättslagen brister.

Den nuvarande ordningen innebär att valutaväxlare och penningöverförare inte omfattas av samma krav på verksamheten som gäller för de tillståndspliktiga finansiella företag som får bedriva samma verksamhet, t.ex. kreditinstitut och betalningsinstitut. Det kan dessutom sättas i fråga om en sådan ordning skapar förutsättningar för en sund konkurrens på finansmarknaden.

Att reglera finansmarknaden kan utgöra en begränsning i rätten att driva näring. Av regeringsformen följer bl.a. att det bara får göras för att skydda angelägna allmänna intressen. Att införa krav på tillstånd för valutaväxling och penningöverföring innebär att kraven för att bedriva sådan verksamhet skärps, bl.a. ska företagen uppfylla start- och kapitalkrav. Det innebär att rätten till näringsfrihet i viss mån inskränks ytterligare. Behovet av att motverka brottslighet i dessa verksamheter, vilket är ett angeläget allmänt intresse, motiverar dock att kraven skärps.

Mot den nu beskrivna bakgrunden bör valutaväxlare (finansiella institut) och penningöverförare (registrerade betaltjänstleverantörer) omfattas av tillståndsplikt i stället för registreringsplikt. Förslaget bedöms vara förenligt med näringsfriheten.

När det särskilt gäller valutaväxling, dvs. utbyte av kontanter, är det – vid sidan av valutaväxlare (finansiella institut) – i praktiken bara betaltjänstleverantörer som bedriver valutaväxling. Det beror på att valutaväxling som inte är begränsad till utbyte av kontanter utgör en betaltjänst. Mot den bakgrunden bör den som vill bedriva valutaväxling ansöka om tillstånd som kreditinstitut, institut för elektroniska pengar, betalningsinstitut eller filial till motsvarande utländska företag.

Övriga registrerade betaltjänstleverantörer

Gemensamt för valutaväxlare och penningöverförare är att de hanterar kontanter i stor utsträckning och betalningar med kontanter har en central funktion i den kriminella ekonomin (se avsnitt 3). En penningöverföring förutsätter att medel överförs från avsändare till mottagare. Bortsett från betalningar med kontanter sker det i allmänhet genom betalningar med konto- eller kreditkort (se t.ex. Polismyndigheten, Penningtvätt via betal-

tjänstombud, dnr A304.644/2021). Mot den bakgrunden bör också registrerade betaltjänstleverantörer som tillhandahåller betaltjänster i form av insättningar och uttag av kontanter på betalkonto och olika former av betalningstransaktioner omfattas av tillståndsplikt i stället för registreringsplikt.

Särskilt om kontoinformationstjänster

Under sommaren 2023 presenterade Europeiska kommissionen nya regler om betaltjänster. Enligt förslaget ska betaltjänstdirektivet ersättas av en ny EU-förordning om betaltjänster och ett nytt EU-direktiv om betaltjänster (Faktapromemoria Ändringar i regelverket för betaltjänster, 2022/23:FPM118). Inom ramen för EU-förhandlingarna pågår rådsarbetsgruppmöten.

I kommissionens förslag kvarstår de nuvarande reglerna om tillstånd och registrering av betaltjänster i stor utsträckning. En skillnad är att kontoinformationstjänster, dvs. onlinetjänster för att tillhandahålla sammanställd information om ett eller flera betalkonton som betaltjänst-användaren har hos en eller flera andra betaltjänstleverantörer, ska omfattas av registreringsplikt (artikel 34 i kommissionens förslag till det nya direktivet). Det innebär att fysiska eller juridiska personer som tillhandahåller kontoinformationstjänster också i fortsättningen bör omfattas av registreringsplikt.

4.2 Annan finansiell verksamhet

Promemorians bedömning: Registreringsplikten för fysiska och juridiska personer som bedriver annan finansiell verksamhet bör kvarstå.

Skälen för promemorians bedömning: Cirka 300 finansiella institut bedriver annan finansiell verksamhet (än valutaväxling) och omfattas av registreringsplikt enligt valutaväxlingslagen. Det handlar om ett stort antal verksamheter av skiftande karaktär, dvs. att lämna eller förmedla krediter, medverka vid finansiering (t.ex. factoring och leasing), tillhandahålla betalningsmedel, ikläda sig garantiförbindelser, medverka vid värdepappersemissioner, lämna ekonomisk rådgivning, förvara värdepapper, driva rembursverksamhet, tillhandahålla värdefackstjänster och driva valutahandel. Gemensamt för de olika verksamhetskategorierna är att det handlar om exempel på verksamheter som ett kreditinstitut får bedriva inom ramen för sin tillståndspliktiga bank- eller finansieringsrörelse (7 kap. 1 § lagen om bank- och finansieringsrörelse) och verksamhetskategorierna har sin motsvarighet i unionsrätten (bilaga 1 till Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG).

Från registreringsplikt enligt valutaväxlingslagen undantas finansiella företag som omfattas av tillståndsplikt (2 § första stycket), t.ex.

kreditinstitut och betalningsinstitut. I den utsträckning som verksamhetskategorierna motsvarar verksamhet som får bedrivas med stöd av olika former av krav på auktorisation – t.ex. advokatverksamhet (medverkande vid värdepappersemissioner eller lämnande av ekonomisk rådgivning) – omfattas verksamheten inte av registreringsplikt (prop. 2022/23:124 s. 33–36).

Finansiella företag omfattas av penningtvättslagen. Det beror på att finansiell verksamhet typiskt sett kan missbrukas för penningtvätt och finansiering av terrorism, låt vara att risken varierar mellan olika former av finansiell verksamhet. Penningtvättslagen ställer krav på att finansiella företag förebygger, förhindrar och upptäcker penningtvätt och finansiering av terrorism och vid Finansinspektionens tillsyn över att de finansiella företagen uppfyller sina skyldigheter enligt penningtvättslagen görs inte skillnad mellan företag som omfattas av tillstånds- eller registreringsplikt. Samtidigt är skillnaden mellan tillstånds- och registreringsplikt ett uttryck för att det finns två olika trösklar – en hög och en låg – för att bedriva en och samma verksamhet, beroende på om den bedrivs av ett företag som omfattas av tillståndsplikt eller ett företag som omfattas av registreringsplikt. Det innebär att de aktuella verksamhetskategorierna omfattas av tillståndsplikt om verksamheten bedrivs av ett kreditinstitut och registreringsplikt om verksamheten bedrivs av ett finansiellt institut, trots att risken för att de olika verksamhetskategorierna – t.ex. leasing eller factoring – utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism genom konsumtion eller brottsupplägg inte är beroende av om verksamheten bedrivs av ett kreditinstitut eller ett finansiellt institut (Brottsförebyggande rådet: Penningtvätt och annan penninghantering – kriminella, svarta och grumliga pengar i legal ekonomi, Rapport 2015:22 samt Finansinspektionen och Ekobrottsmyndigheten: Penningtvätt – upplägg med osanna fakturor, dnr 16-3153). Risken för att en finansiell verksamhet ska missbrukas för penningtvätt och finansiering av terrorism, dvs. genom att det finansiella företaget medverkar till brottsligheten, får dessutom typiskt sett antas vara högre i fråga om ett registreringspliktigt företag (jfr ovan om valutaväxlare och penningöverförare).

Mot den bakgrunden kan ifrågasättas om det på finansmarknadsområdet bör finnas två olika slag av auktorisation för att få bedriva en och samma finansiella verksamhet, låt vara att kraven på den verksamhet som ska bedrivas behöver anpassas till den aktuella verksamhetens art och beskaffenhet.

Till skillnad från valutaväxling har de aktuella verksamhetskategorierna inte pekats ut som en central funktion i kriminella nätverks återinvesteringar i kriminell verksamhet och tvätt av brottsvinster. Flera av verksamhetskategorierna – t.ex. tillhandahålla betalningsmedel och lämna ekonomisk rådgivning – är dessutom allmänt hållna och skapar gränsdragningssvårigheter. I det ligger att det kan vara svårt för fysiska och juridiska personer att avgöra om deras verksamheter över huvud taget omfattas av registreringsplikt (prop. 2022/23:124 s. 33).

Sammanfattningsvis görs bedömningen att registreringsplikt för fysiska och juridiska personer som bedriver annan finansiell verksamhet i nuläget bör kvarstå. Det kan finnas anledning att återkomma till frågan.

4.3 Utgivning av elektroniska pengar

Promemorians förslag: Utgivning av elektroniska pengar ska omfattas av tillståndsplikt.

Skälen för promemorians förslag: I Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/110/EG av den 16 september 2009 om rätten att starta och driva affärsverksamhet i institut för elektroniska pengar samt om tillsyn av sådan verksamhet, om ändring av direktiven 2005/60/EG och 2006/48/EG och om upphävande av direktiv 2000/46/EG (e-penningdirektivet) finns bestämmelser om utgivning av elektroniska pengar. E-penningdirektivet genomförs i lagen (2011:755) om elektroniska pengar.

Utgivning av elektroniska pengar får bedrivas av institut för elektroniska pengar (tillstånd) och registrerade utgivare (registrering). Registreringsplikten är ett nationellt val (artikel 9 i e-penningdirektivet).

Registrerade utgivare får bedriva valutaväxling och tillhandahålla betaltjänster (2 § första stycket valutaväxlingslagen och 2 kap. 2 § betaltjänstlagen). I och med att det föreslås att valutaväxlare och flertalet registrerade betaltjänstleverantörer ska omfattas av tillståndsplikt i stället för registreringsplikt, bör också utgivning av elektroniska pengar omfattas av tillståndsplikt.

4.4 Registrerade betaltjänstleverantörer som tillhandahåller kontoinformationstjänster ska omfattas av penningtvättslagen

Promemorians förslag: Registrerade betaltjänstleverantörer som tillhandahåller kontoinformationstjänster ska omfattas av penningtvättslagen.

Skälen för promemorians förslag: Enligt artikel 2 i penningtvättsdirektivet ska vissa företag – ”finansiella institut” – vara verksamhetsutövare vid tillämpning av direktivet. I det unionsrättsliga uttrycket finansiella institut – som delvis motsvarar det svenska uttrycket finansiella institut (1 § valutaväxlingslagen) – innefattas fysiska och juridiska personer som tillhandahåller betaltjänster enligt betaltjänstdirektivet (artikel 3 i penningtvättsdirektivet), t.ex. registrerade betaltjänstleverantörer som tillhandahåller kontoinformationstjänster.

Enligt betaltjänstdirektivet ska ett betalningsinstituts ansökan om tillstånd eller en registrerad betaltjänstleverantörs ansökan om registrering innehålla ”en beskrivning av de mekanismer för intern kontroll som sökanden har infört för att uppfylla [sina] skyldigheter [enligt penningtvättsdirektivet]” (artiklarna 5.1 första stycket k och 32.3). Från det kravet undantas registrerade betaltjänstleverantörer som tillhandahåller kontoinformationstjänster (artikel 33.1).

Vid genomförandet av betaltjänstdirektivet förutsattes att det aktuella undantaget innebär att registrerade betaltjänstleverantörer som tillhandahåller kontoinformationstjänster ska undantas från penningtvättslagen (prop. 2017/18:77 s. 176 och 1 kap. 2 § första stycket 9 penning-

tvättslagen). Det kan ifrågasättas om en sådan tolkning står i överensstämmelse med penningtvättsdirektivet och betaltjänstdirektivet. Mot den bakgrunden bör registrerade betaltjänstleverantörer som tillhandahåller kontoinformationstjänster omfattas av penningtvättslagen.

Undantaget från kravet på innehåll i en ansökan om registrering (artikel 5.1 första stycket k i betaltjänstdirektivet) bör – med stöd av bemyndigandet i 5 § 19 förordningen (2010:1008) om betaltjänster – genomföras på lägre nivå än lag.

4.5 Åtgärder mot den som bedriver verksamhet utan registrering eller tillstånd

Promemorians förslag: Finansinspektionen ska få besluta om sanktionsavgift för den som bedriver verksamhet utan registrering eller tillstånd.

En sanktionsavgift ska inte få beslutas om överträdelsen omfattas av ett föreläggande som har förenats med vite och en ansökan om utdömmande av vitet har gjorts.

Skälen för promemorians förslag: Syftet med lagstiftningen på finansmarknadsområdet är bl.a. att motverka störningar i det finansiella systemet och att skapa förutsättningar för ett gott konsumentskydd. För att upprätthålla allmänhetens förtroende för finansmarknadens funktionssätt är det viktigt att Finansinspektionen kan ingripa mot personer som bedriver finansiell verksamhet utan registrering eller tillstånd.

Säkerhetspolisens samlade bild av förekomsten av hawala-verksamhet i Sverige är att den i stor utsträckning bedrivs utan tillstånd eller registrering, t.ex. inom ramen för kiosker, livsmedelsbutiker, elektronikbutiker och resebyråer (Nationell riskbedömning 2022 – Hawala: Värdeöverföringar i alternativa betalningssystem s. 12).

Som utgångspunkt gäller att Finansinspektionen kan ingripa mot den som bedriver verksamhet utan tillstånd eller registrering genom att förelägga den fysiska eller juridiska personen att upphöra med verksamheten. Ett föreläggande får förenas med vite (se t.ex. 8 kap. 24 § första stycket och 25 § betaltjänstlagen). I fråga om vissa finansiella verksamheter kan Finansinspektionen dessutom hos rätten ansöka om att ett företag som har förelagts att upphöra med sin verksamhet ska försättas i likvidation (se t.ex. 15 kap. 19 § lagen om bank- och finansieringsrörelse).

Enligt flera lagar på finansmarknadsområdet får Finansinspektionen dessutom ingripa mot en sådan person genom beslut om sanktionsavgift (se t.ex. 15 kap. 18 § andra stycket lagen om bank- och finansieringsrörelse).

Motsvarande bör gälla vid tillämpning av betaltjänstlagen. En sådan ordning innebär att Finansinspektionen kan ingripa mot penningöverförare eller valutaväxlare som bedriver verksamhet utan tillstånd genom beslut om sanktionsavgift. För att undvika dubbelbestraffning bör en sanktionsavgift inte få beslutas om överträdelsen omfattas av ett föreläggande som har förenats med vite och en ansökan om utdömmande av vitet har gjorts (prop. 2022/23:124 s. 44–46).

5 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Promemorians förslag: Lagändringarna ska träda i kraft den 1 juli 2025.

Valutaväxlare, registrerade betaltjänstleverantörer och registrerade utgivare som efter ikraftträdandet omfattas av tillståndsplikt ska få fortsätta sin verksamhet till och med den 31 december 2025. Om en ansökan om tillstånd har getts in till Finansinspektionen före den 1 januari 2026 ska företaget dock få fortsätta med verksamheten till dess att ansökan prövats slutligt.

Den nya bestämmelsen om sanktionsavgifter ska tillämpas första gången vid ingripanden mot överträdelser som sker efter ikraftträdandet.

Skälen för promemorians förslag: Ändringarna bör träda i kraft så snart som möjligt, vilket bedöms vara den 1 juli 2025.

Valutaväxlare, registrerade betaltjänstleverantörer och registrerade utgivare som vill fortsätta att bedriva sin verksamhet behöver ansöka om tillstånd, t.ex. som betalningsinstitut. Mot den bakgrunden bör företag som efter ikraftträdandet omfattas av tillståndsplikt få fortsätta sin verksamhet till och med den 31 december 2025. Om en ansökan om tillstånd har getts in till Finansinspektionen före den 1 januari 2026 bör företaget dock få fortsätta med verksamheten till dess att ansökan prövats slutligt.

Den nya sanktionsavgiften bör endast få beslutas i fråga om överträdelser som har skett efter ikraftträdandet.

6 Konsekvensanalys

Promemorians bedömning: Förslagen har inga offentligfinansiella effekter.

Förslagen innebär att valutaväxling och penningöverföring omfattas av tillståndsplikt. Företag som vill fortsätta att bedriva sådan verksamhet får i stället ansöka om tillstånd som t.ex. betalningsinstitut eller registreras som ombud för betalningsinstitut.

Förslagen minskar den administrativa bördan för avvecklingsenheter.

Den administrativa bördan för Finansinspektionen och Riksgäldskontoret minskar.

De allmänna förvaltningsdomstolarna påverkas inte av förslagen.

Skälen för promemorians bedömning

Offentligfinansiella effekter

Förslagen har inga offentligfinansiella effekter.

Samhällsekonomiska effekter

Förslagen innebär att valutaväxlare, registrerade betaltjänstleverantörer och registrerade utgivare omfattas av tillståndsplikt i stället för registreringsplikt. Med tillståndsplikt ges Finansinspektionen som tillsynsmyndighet bättre förutsättningar att kontrollera dessa verksamheter i syfte att försvåra att verksamheterna används för penningtvätt och därigenom, förhoppningsvis, minska brottsligheten. Minskad brottslighet genom en effektivare bekämpning av illegal penninghantering skapar samhällseliga välfärdsvinster i form av ökad trygghet och en ökad tilltro till det offentliga och till samhället i stort. Förslagen i sin helhet ger samhällets aktörer bättre verktyg för att förebygga och förhindra penningtvätt.

Effekter för företagen

Förslaget om att valutaväxlare, alla registrerade betaltjänstleverantörer utom de som tillhandahåller kontoinformationstjänster och registrerade utgivare ska omfattas av tillståndsplikt i stället för registreringsplikt innebär att ca 55 valutaväxlare och ca 40 registrerade betaltjänstleverantörer (men inga registrerade utgivare) som vill fortsätta att bedriva sin verksamhet behöver ansöka om tillstånd som t.ex. betalningsinstitut eller, såvitt avser betaltjänster, registreras som ombud för betalningsinstitut. Ansökan om tillstånd som betalningsinstitut förutsätter att verksamheten bedrivs i form av aktiebolag eller ekonomisk förening och att företaget uppfyller kraven för tillstånd i 2 kap. 6 §, kravet på startkapital i 3 kap. 1 § och kravet på kapital i 3 kap. 2–4 §§ betaltjänstlagen. Ansökningsavgiften är 378 000 kronor.

Det får antas att flertalet valutaväxlare och registrerade betaltjänstleverantörer kommer att avveckla sin verksamhet eller att registreras som ombud för betalningsinstitut. Om en fysisk eller juridisk person fortsätter att bedriva sin verksamhet utan att ansöka om tillstånd, får Finansinspektionen ingripa mot personen genom föreläggande om rättelse eller sanktionsavgift.

Förslaget om att registrerade betaltjänstleverantörer som tillhandahåller kontoinformationstjänster ska omfattas av penningtvättslagen utgör en anpassning till unionsrätten. Penningtvättslagen ställer krav på att de företag som omfattas av lagen ska känna och övervaka sina kunder, dvs. medför en administrativ börda för företagen (se avsnitt 2). Merkonaderna är svåra att beräkna, eftersom penningtvättslagen är riskbaserad och förutsättningarna skiftar mellan olika företag och olika verksamheter.

Effekter för konkurrensen på finansmarknaden

Valutaväxling kan bedrivas av olika slag av finansiella företag, framför allt kreditinstitut, betalningsinstitut och finansiella institut (valutaväxlare). Finansiella institut omfattas av registreringsplikt i stället för tillståndsplikt.

Betaltjänster kan tillhandahållas av olika slag av finansiella företag, framför allt kreditinstitut, betalningsinstitut och registrerade betaltjänstleverantörer. Registrerade betaltjänstleverantörer omfattas av registreringsplikt i stället för tillståndsplikt.

Utgivning av elektroniska pengar kan tillhandahållas av olika slag av finansiella företag, framför allt institut för elektroniska pengar, utgivare av

elektroniska pengar och kreditinstitut. Registrerade utgivare omfattas av registreringsplikt i stället för tillståndsplikt.

Det finns ca 175 kreditinstitut, ca 55 betalningsinstitut och sju institut för elektroniska pengar i Sverige. Ett av betalningsinstituten – Forex AB – har valutaväxlingskontor i stora delar av Sverige.

Förslaget om att vissa företag ska omfattas av tillståndsplikt i stället för registreringsplikt kan innebära att utbudet av tjänster på delar av finansmarknaden – valutaväxling och betaltjänster – minskar. Det ska ställas mot behovet av att motverka att det finansiella systemet missbrukas av kriminella.

Den nuvarande ordningen innebär att valutaväxlare, registrerade betaltjänstleverantörer och registrerade utgivare inte omfattas av samma krav – t.ex. krav på kapital – som gäller för företag som omfattas av tillståndsplikt och som bedriver valutaväxling, tillhandahåller betaltjänster, t.ex. penningöverföringar, eller ger ut elektroniska pengar. Det kan ifrågasättas om en sådan ordning skapar förutsättningar för en sund konkurrens på finansmarknaden.

Effekter för myndigheter och allmänna förvaltningsdomstolar

Finansinspektionen är tillsynsmyndighet på finansmarknadsområdet. Verksamheten finansieras av avgifter, dels tillsynsavgifter som tillfaller staten enligt förordningen (2007:1135) om årliga avgifter för finansiering av Finansinspektionens verksamhet, dels ansökningsavgifter som tillfaller myndigheten enligt förordningen (2001:911) om avgifter för prövning av ärenden hos Finansinspektionen.

Förslaget om att vissa företag ska omfattas av tillståndsplikt i stället för registreringsplikt innebär att valutaväxlare, registrerade betaltjänstleverantörer och registrerade utgivare behöver ansöka om tillstånd som t.ex. betalningsinstitut eller registreras som ombud för betalningsinstitut, om de vill fortsätta sin verksamhet. Finansinspektionens verksamhet i det avseendet finansieras genom ansökningsavgifter. Samtidigt kan det antas att ett flertal av företagen kommer att avveckla sin verksamhet. Den samlade bedömningen blir att förslaget minskar den administrativa bördan för Finansinspektionen.

Eftersom registrerade betaltjänstleverantörer som tillhandahåller kontoinformationstjänster ska omfattas av penningtvättslagen kommer Finansinspektionen – vid sidan av den ordinarie tillsynen – utöva tillsyn över att även dessa företag uppfyller sina skyldigheter enligt penningtvättslagen. Finansinspektionens verksamhet i det avseendet finansieras genom tillsynsavgifter. Dessa ska redovisas mot inkomsttitel på statens budget och uppgå till ett belopp som motsvarar kostnaden för den verksamhet som ska finansieras. Ändringar i förordningen om årliga avgifter för finansiering av Finansinspektionens verksamhet kan därför förväntas. Eventuella merkostnader ska hanteras inom befintliga ekonomiska ramar.

Sammanfattningsvis görs bedömningen att förslagen inte medför ökat resursbehov för Finansinspektionen.

Det är mycket ovanligt att Finansinspektionens beslut överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Förslagen påverkar inte i sig måltillströmmen till de allmänna förvaltningsdomstolarna.

Alternativa lösningar

Flertalet finansiella företag omfattas som huvudregel av tillståndsplikt. Från huvudregeln görs undantag för t.ex. valutaväxlare, registrerade betaltjänstleverantörer och registrerade utgivare. Dessa företag omfattas i stället av registreringsplikt.

För att motverka att valutaväxling och betaltjänster missbrukas av kriminella föreslås att sådan verksamhet ska omfattas av tillståndsplikt. Det är inte en alternativ lösning att registreringsplikten kvarstår.

Informationsinsatser

Finansinspektionen behöver informera de finansiella företagen om den nya ordningen.

Effekter för hållbarhet och jämställdheten mellan män och kvinnor

Att motverka att det finansiella systemet missbrukas av kriminella utgör en del av de globala hållbarhetsmålen för Agenda 2030.

Förslagen påverkar inte jämställdheten mellan män och kvinnor.

Överensstämmelse med unionsrätten

Undantaget från tillståndsplikt för registrerade betaltjänstleverantörer och registrerade utgivare är nationella val vid tillämpning av EU:s betaltjänstdirektiv och EU:s e-penningdirektiv.

Valutaväxlingslagen är nationell lagstiftning.

7 Författningskommentar

7.1 Förslaget till lag om ändring i lagen (1996:1006) om valutaväxling och annan finansiell verksamhet

1 § I denna lag avses med

1. *finansiell verksamhet*: yrkesmässig verksamhet som består i att utföra en eller flera av de verksamheter som anges i 7 kap. 1 § andra stycket 2, 3 och 5–12 lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse, och

2. *finansiellt institut*: fysisk eller juridisk person som bedriver finansiell verksamhet, och

3. *kvalificerat innehav*: detsamma som i 1 kap. 5 § 15 lagen om bank- och finansieringsrörelse.

Paragrafen innehåller definitioner. Övervägandena finns i avsnitt 4.1.

Ändringarna i paragrafen är en följd av att valutaväxling omfattas av lagen (2010:751) om betaltjänster, se författningskommentaren till 1 kap. 12 § den lagen (avsnitt 7.3).

2 § En fysisk eller juridisk person som avser att bedriva finansiell verksamhet ska ansöka om registrering av sin verksamhet hos Finansinspektionen. Ansökan behöver inte göras av

1. företag som avses i 1 kap. 2 § första stycket 1–3, 6, 8, 9 och 11–13 lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, och

2. fysiska eller juridiska personer som bedriver försäkringsdistribution enligt lagen (2018:1219) om försäkringsdistribution.

Finansinspektionen ska registrera den som har kommit in med en ansökan, om

1. det finns skäl att anta att verksamheten kommer att bedrivas på ett sätt som är förenligt med lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism och föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen, och

2. kravet på ägare och ledning i 3 § första stycket är uppfyllt.

Den som har blivit registrerad ska tas bort ur registret när ett beslut om föreläggande enligt 11, 12 eller 13 § att upphöra med verksamheten har fått laga kraft. Ett finansiellt institut ska också tas bort ur registret om det anmäler att det inte längre bedriver verksamhet som omfattas av lagen eller om det på något annat sätt framgår att registreringsplikt inte längre gäller.

Paragrafen innehåller bestämmelser om registreringsplikt. Övervägandena finns i avsnitt 4.1.

Ändringen i *första stycket* – som innebär att orden ”valutaväxling eller annan” tas bort – är en följd av att valutaväxling omfattas av lagen om betaltjänster.

3 § Den som bedriver finansiell verksamhet eller har ett kvalificerat innehav i eller ingår i ledningen för ett finansiellt institut ska vara lämplig för uppgiften. Vid lämplighetsbedömningen ska det särskilt beaktas om personen i väsentlig utsträckning har åsidosatt skyldigheter i näringsverksamhet eller gjort sig skyldig till allvarlig brottslighet.

Paragrafen innehåller bestämmelser om lämplighetsprövning. Övervägandena finns i avsnitt 4.1.

Ändringen i paragrafen *första stycket* – som innebär att orden ”valutaväxling eller annan” tas bort – är en följd av att valutaväxling omfattas av lagen om betaltjänster.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2025.

2. Finansiella institut som efter ikraftträdandet omfattas av tillståndsplikt får fortsätta sin verksamhet till och med den 31 december 2025. Om en ansökan om tillstånd har getts in till Finansinspektionen före den 1 januari 2026 får det finansiella institutet dock fortsätta med verksamheten till dess att ansökan prövats slutligt.

Övervägandena finns i avsnitt 5.

Punkt 1 innehåller en ikraftträdandebestämmelse.

Punkt 2 innehåller övergångsbestämmelserna. Finansiella institut (valutaväxlare) som vill fortsätta att bedriva sin verksamhet behöver ansöka om tillstånd, t.ex. som betalningsinstitut, eller registreras som ombud för ett betalningsinstitut. Enligt andra meningen får ett finansiellt institut fortsätta att bedriva sin verksamhet under en övergångsperiod, t.ex. för att avveckla eller omstrukturera verksamheten.

Ett finansiellt institut som ansöker om tillstånd får fortsätta att bedriva sin verksamhet till dess att ansökan prövats slutligt.

7.2 Förslaget till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

30 kap.

6 § Sekretess gäller i en statlig myndighets verksamhet som består i övervakning eller kontroll för sådan uppgift om en enskilds ekonomiska eller personliga förhållanden som på begäran har lämnats av någon som är skyldig att lämna uppgifter till myndigheten, om övervakningen eller kontrollen sker enligt

1. lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument,
2. lagen (1996:1006) om *viss* finansiell verksamhet
3. lagen (2006:451) om offentliga uppköpserbjudanden på aktiemarknaden,
4. lagen (2012:735) med kompletterande bestämmelser till EU:s blankningsförordning,
5. lagen (2013:287) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister, eller
6. lagen (2019:277) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om transparens i transaktioner för värdepappersfinansiering och om återanvändning.

Om en uppgift som avses i första stycket rör den som övervakningen avser, gäller sekretessen endast om denne kan antas lida skada eller men om uppgiften röjs och sekretessen inte motverkar syftet med uppgiftsskyldigheten.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Paragrafen innehåller bestämmelser om sekretess.

Ändringen i *första stycket 2* är en följd av att rubriken till lagen som anges där ändras.

7.3 Förslaget till lag om ändring i lagen (2010:751) om betaltjänster

1 kap.

1 § I denna lag finns bestämmelser om betaltjänster som tillhandahålls i Sverige och utförs inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES).

I denna lag finns också bestämmelser om betalningsinstitut, registrerade betaltjänstleverantörer, valutaväxling, betalkonto och skyldighet för kreditinstitut att tillhandahålla kontanttjänster.

Paragrafen innehåller bestämmelser om lagens tillämpningsområde. Övervägandena finns i avsnitt 4.1.

Ändringen i *andra stycket* är en följd av att lagen också innehåller bestämmelser om valutaväxling (se 12 §).

6 § Denna lag gäller inte tjänster som

1. består av yrkesmässig, fysisk transport och därmed sammanhängande hantering av kontanter, med undantag för uppräkningsverksamhet,
2. ger möjlighet till uttag av kontanter i samband med inköp av varor eller tjänster, *eller*
3. tillhandahålls av en leverantör av tekniska tjänster som stöder betaltjänstleverantörens verksamhet med betaltjänster, utan att leverantören av tekniska tjänster vid något tillfälle kommer i be-sittning av medel, såvida inte det rör sig om en betalningsinstitieringstjänst eller kontoinformationstjänst.

Paragrafen innehåller undantag från lagens tillämpningsområde. Övervägandena finns i avsnitt 4.1.

Punkt 3 tas bort eftersom det i lagen införs bestämmelser om valutaväxling genom utbyte av kontanter (se 12 §). Övriga ändringar är redaktionella.

12 § *Bara kreditinstitut, institut för elektroniska pengar, betalningsinstitut och filialer till motsvarande utländska företag får bedriva yrkesmässig handel med utländska sedlar och mynt samt resecheckar utställda i utländsk valuta (valutaväxling).*

Den som bedriver valutaväxling ska tydligt informera om tillämpade växelkurser och avgifter samt tillhandahålla avräkningsnota som anger institutets eller filialens namn, köp- respektive säljkurs samt avgifter.

Om information inte lämnas i enlighet med andra stycket ska marknadsföringslagen (2008:486) tillämpas, med undantag av bestämmelserna i 29–36 §§ om marknadsstörringsavgift. Sådan information ska anses vara väsentlig enligt 10 § tredje stycket marknadsföringslagen.

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om valutaväxling. Övervägandena finns i avsnitt 4.1.

Första stycket innebär att bara kreditinstitut, institut för elektroniska pengar, betalningsinstitut och filialer till motsvarande utländska företag får bedriva valutaväxling.

Andra stycket motsvarar 5 § lagen (1996:1006) om valutaväxling och annan finansiell verksamhet och ställer krav på information om växelkurser, avgifter och avräkningsnota. Avsikten med kravet på information om växelkurser och avgifter är att kunden – med ledning av informationen – ska kunna jämföra priser hos olika valutaväxlare. Med tydlig information avses att den lätt ska kunna uppfattas och förstås (se t.ex. prop. 1995/96:216, avsnitt 6.4). En skriftlig avräkningsnota ska tillhandahållas.

Tredje stycket motsvarar 6 § lagen om valutaväxling och annan finansiell verksamhet och innebär att marknadsföringslagen ska tillämpas om institut eller filialer inte uppfyller sina skyldigheter enligt andra stycket.

2 kap.

Tillstånd enligt denna lag behövs inte för

1. kreditinstitut,
2. institut för elektroniska pengar enligt lagen (2011:755) om elektroniska pengar,
3. statliga och kommunala myndigheter, när de inte ägnar sig åt myndighetsutövning,
4. utländska fysiska och juridiska personer samt myndigheter inom EES, motsvarande dem i 1–3 med undantag av sådana fysiska eller juridiska personer som har undantagits från tillståndsplikt enligt nationella bestämmelser som genomför betaltjänstdirektivet,
5. Europeiska centralbanken och nationella centralbanker i andra EES-länder, när de inte agerar i egenskap av monetär eller offentlig myndighet,
6. postgiroinstitut inom EES som enligt nationell lagstiftning har rätt att tillhandahålla betaltjänster,

7. filialer till utländska kreditinstitut från länder utanför EES, och
8. filialer till institut för elektroniska pengar från länder utanför EES.

Paragrafen innehåller bestämmelser om undantag från tillståndsplikt. Övervägandena finns i avsnitt 4.1.

Ändringen i *punkt 2* är en följd av att utgivning av elektroniska pengar omfattas av tillståndsplikt i stället för registreringsplikt.

3 § En fysisk eller juridisk person som *avser att bara tillhandahålla kontoinformationstjänster* får ansöka hos Finansinspektionen om att undantas från tillståndsplikt enligt 1 §. Inspektionen ska besluta om ett sådant undantag om

1. den som ska ingå i ett bolags eller en förenings styrelse, vara verkställande direktör eller ansvarig för betaltjänstverksamheten inte har dömts för brott som rör finansiering av terrorism eller penningtvätt eller annan ekonomisk brottslighet,

2. det finns skäl att anta att den planerade verksamheten kommer att drivas enligt tillämpliga delar av denna lag och andra författningar som reglerar verksamheten, och

3. den som ska ingå i ett företags styrelse, vara verkställande direktör, ansvarig för betaltjänstverksamheten eller vara ersättare för någon av dem, har tillräcklig insikt och erfarenhet för att delta i ledningen av företaget eller ansvara för betaltjänstverksamheten och även i övrigt är lämplig för en sådan uppgift.

Paragrafen innehåller bestämmelser om undantag för tillståndsplikt. Övervägandena finns i avsnitt 4.1.

De fysiska och juridiska personer som omfattas av paragrafen undantas från tillståndsplikt och ska i stället ansöka om registrering hos Finansinspektionen (3–5 §§), s.k. registrerade betaltjänstleverantörer.

Ändringarna i paragrafen innebär att alla kategorier av registrerade betaltjänstleverantörer utom fysiska eller juridiska personer som tillhandahåller kontoinformationstjänster omfattas av tillståndsplikt (1 §), se författningskommentaren till ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna.

Andra–fjärde styckena tas bort.

5 § En registrerad betaltjänstleverantör som inte längre uppfyller villkoren i 3 § första stycket 1 ska ansöka om tillstånd enligt 1 §. Ansökan ska göras inom 30 dagar från den dag då villkoren inte längre uppfylldes.

En registrerad betaltjänstleverantör ska avföras ur registret om leverantören anmäler att den inte längre tillhandahåller betaltjänster eller om det på annat sätt framgår att leverantörens verksamhet med betaltjänster har upphört.

Paragrafen innehåller bestämmelser om undantag från tillståndsplikt. Övervägandena finns i avsnitt 4.1.

Ändringen i *första stycket* är en följd av att registrerade betaltjänstleverantörer bara får tillhandahålla kontoinformationstjänster.

3 kap.

6 § Ett betalningsinstitut eller en registrerad betaltjänstleverantör får i sin verksamhet med betaltjänster inte

1. ta emot insättningar eller andra återbetalningspliktiga medel från allmänheten, eller

2. erbjuda andra konton än betalkonton som uteslutande används för betalningstransaktioner.

Ett betalningsinstitut får i sin verksamhet med betaltjänster bevilja kredit för sådana betaltjänster som avses i 1 kap. 2 § 4 eller 5 om

1. krediten endast utnyttjas i samband med genomförande av en betalningstransaktion,

2. krediten inte beviljas ur medel som innehas för att genomföra en betalningstransaktion, och

3. kredit via betalningsinstrument som lämnats inom ramen för gränsöverskridande verksamhet inom EES återbetalas inom 12 månader.

Betalningsinstitut får endast bevilja kredit enligt andra stycket om institutets kapitalbas är tillfredsställande med hänsyn till det totala kreditbeloppet.

Paragrafen innehåller bestämmelser om inlåning och kreditgivning i betaltjänstverksamheten. Övervägandena finns i avsnitt 4.1.

Ändringen i *andra stycket* är en följd av att registrerade betaltjänstleverantörer bara får tillhandahålla kontoinformationstjänster.

7 § Ett betalningsinstitut ska vidta särskilda åtgärder för att skydda en betaltjänst-användares medel som mottagits för genomförande av betalningstransaktioner. Sådana medel ska

1. hållas avskilda från betalningsinstitutets egna tillgångar och medel som innehas för annans räkning än betaltjänst-användares, eller

2. omfattas av en försäkring eller garanti som ger samma skydd för betaltjänst-användaren som om medlen hålls åtskilda enligt 1.

Medel för genomförande av transaktioner enligt första stycket 1, som fortfarande innehas av betalningsinstitutet vid slutet av bankdagen efter den dag då medlen mottogs, ska deponeras på ett särskilt konto hos ett kreditinstitut eller ett utländskt kreditinstitut eller investeras i likvida tillgångar med låg risk.

Första och andra styckena gäller även i de fall då ett betalningsinstitut tar emot medel där en andel ska användas för framtida betalningstransaktioner och återstoden för andra tjänster än betaltjänster.

Om det inte går att fastställa hur stor andel av användares medel som kommer att användas till betalningstransaktionerna, får ett betalningsinstitut, om det är möjligt att på grundval av historiska uppgifter och efter tillstånd av Finansinspektionen, göra en uppskattning av denna andel.

Paragrafen innehåller bestämmelser om skyddskrav. Övervägandena finns i avsnitt 4.1.

Ändringen i paragrafen är en följd av att registrerade betaltjänstleverantörer bara får tillhandahålla kontoinformationstjänster.

13 § Bestämmelser om skyldighet för fysiska eller juridiska personer som tillhandahåller betaltjänster att medverka till att förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism finns i lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Paragrafen är en upplysningsbestämmelse. Övervägandena finns i avsnitt 4.1.

Andra meningen tas bort och är en följd av att registrerade betaltjänstleverantörer omfattas av lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, se författningskommentaren till 1 kap. 2 § till den lagen (avsnitt 7.5).

17 § Om ett betalningsinstitut vill tillhandahålla betaltjänster genom ombud, ska betalningsinstitutet anmäla ombudet för registrering hos Finansinspektionen. En sådan anmälan behöver inte göras när det gäller kontoinformationstjänster.

Anmälan ska innehålla

1. ombudets namn, adress och personnummer eller motsvarande samt ombudets unika identifikationskod eller identifikationsnummer om sådana uppgifter finns,

2. om ombudet är en juridisk person, dessutom namn, personnummer eller motsvarande samt adress för var och en som ingår i ombudets styrelse eller är dess verkställande direktör,

3. uppgifter som visar att de personer som avses i 2 är lämpliga för en sådan uppgift eller, om ombudet är en fysisk person, att han eller hon är lämplig att tillhandahålla betaltjänster,

4. ombudets interna regler för hur ombudet ska leva upp till de krav som anges i lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, och

5. uppgifter om vilka betaltjänster ombudet har i uppdrag att tillhandahålla.

Om anmälan uppfyller kraven i andra stycket ska Finansinspektionen registrera ombudet i det register som inspektionen för enligt 8 kap. 5 §. Beslut i fråga om registrering ska fattas inom två månader från det att anmälan togs emot.

Ombudet får inte tillhandahålla betaltjänster innan registrering enligt tredje stycket har gjorts.

Paragrafen innehåller bestämmelser om tillhandahållande av betaltjänster genom ombud. Övervägandena finns i avsnitt 4.1.

Ändringen i *första stycket* är en följd av att registrerade betaltjänstleverantörer bara får tillhandahålla kontoinformationstjänster.

18 § Ett betalningsinstitut eller en registrerad betaltjänstleverantör som vill tillhandahålla betaltjänster genom ombud i ett annat land inom EES, ska Finansinspektionen underrättas om detta.

Underrättelsen ska innehålla

1. uppgifter om betaltjänstleverantörens namn och adress,

2. uppgift om i vilket land verksamheten ska drivas, och

3. de uppgifter som anges i 17 § andra stycket.

Betaltjänstleverantören ska underrätta Finansinspektionen om vilken dag tillhandahållandet av betaltjänster genom ombudet påbörjas i det andra landet.

Paragrafen innehåller bestämmelser om tillhandahållande av betaltjänster i ett annat land inom EES genom ombud. Övervägandena finns i avsnitt 4.1.

Ändringen i *första stycket* är en följd av att registrerade betaltjänstleverantörer bara får tillhandahålla kontoinformationstjänster.

19 § Ett betalningsinstitut eller en registrerad betaltjänstleverantör som avser att tillhandahålla betaltjänster genom en filial i ett annat land inom EES ska underrätta Finansinspektionen innan verksamheten påbörjas.

Underrättelsen ska innehålla

1. uppgifter om betaltjänstleverantörens namn och adress,

2. uppgift om i vilket land filialen ska inrättas,

3. uppgifter om vilka betaltjänster filialen avser att tillhandahålla, och

4. en beskrivning av filialens organisatoriska struktur och vilka som är ansvariga för ledningen av filialen.

Betaltjänstleverantören ska underrätta Finansinspektionen om vilken dag tillhandahållandet av betaltjänster genom filialen påbörjas i det andra landet.

Paragrafen innehåller bestämmelser om svenska betaltjänstleverantörers filialverksamhet inom EES. Övervägandena finns i avsnitt 4.1.

Ändringen i *första stycket* är en följd av att registrerade betaltjänstleverantörer bara får tillhandahålla kontoinformationstjänster.

21 § Ett betalningsinstitut *eller en registrerad betaltjänstleverantör* som avser att från Sverige tillhandahålla betaltjänster i ett annat land inom EES ska underrätta Finansinspektionen innan verksamheten påbörjas.

Underrättelsen ska innehålla

1. uppgifter om betaltjänstleverantörens namn och adress,
2. uppgift om i vilket land leverantören ska driva sin verksamhet, och
3. uppgifter om vilka betaltjänster leverantören avser att tillhandahålla.

Paragrafen innehåller bestämmelser om svenska betaltjänstleverantörers gränsöverskridande verksamhet inom EES. Övervägandena finns i avsnitt 4.1.

Ändringen i *första stycket* är en följd av att registrerade betaltjänstleverantörer bara får tillhandahålla kontoinformationstjänster.

23 § Ett betalningsinstitut *eller en registrerad betaltjänstleverantör* får efter tillstånd av Finansinspektionen inrätta en filial i ett land utanför EES. Ansökan om tillstånd ska innehålla

1. en plan för den avsedda verksamheten med uppgifter om filialens organisation och de tjänster som den avser att tillhandahålla, och
2. uppgifter om i vilket land filialen ska inrättas, om filialens adress och ansvariga ledning.

Paragrafen innehåller bestämmelser om svenska betaltjänstleverantörers filialverksamhet utanför EES. Övervägandena finns i avsnitt 4.1.

Ändringen i *första stycket* är en följd av att registrerade betaltjänstleverantörer bara får tillhandahålla kontoinformationstjänster.

24 § Betalningsinstitut ska säkerställa att ombud som agerar för deras räkning informerar betaltjänstanvändarna om detta förhållande. Detta gäller inte för kontoinformationstjänster.

Ett betalningsinstitut som driver betaltjänstverksamhet genom en filial enligt detta kapitel ska säkerställa att filialen informerar betaltjänstanvändarna om detta förhållande.

Paragrafen innehåller bestämmelser om informationskrav. Övervägandena finns i avsnitt 4.1.

Ändringen i *första stycket* är en följd av att registrerade betaltjänstleverantörer bara får tillhandahålla kontoinformationstjänster.

28 § Ett betalningsinstitut eller en registrerad betaltjänstleverantör får uppdra åt någon annan att utföra ett visst arbete eller vissa operativa funktioner som ingår i dess verksamhet med betaltjänster. Betalningsinstitutet ska anmäla sådana uppdragsavtal till Finansinspektionen. En sådan anmälan behöver inte göras när det gäller kontoinformationstjänster.

Uppdrag åt någon annan att utföra sådana funktioner som är av väsentlig betydelse för betaltjänstverksamheten får bara ges om betalningsinstitutet eller den registrerade betaltjänstleverantören ansvarar för att

1. verksamheten drivs av uppdragstagaren under kontrollerade och säkerhetsmässigt betryggande former, och

2. uppdraget inte väsentligt försämrar kvaliteten på betalningsinstitutets eller den registrerade betaltjänstleverantörens internkontroll och Finansinspektionens möjligheter att övervaka att betalningsinstitutet eller den registrerade betaltjänstleverantören följer de regler som gäller för verksamheten.

Paragrafen innehåller bestämmelser om uppdragsavtal. Övervägandena finns i avsnitt 4.1.

Ändringen i *första stycket* – som innebär att uttrycket ”eller den registrerade betaltjänstleverantören” tas bort från *andra meningen* – är en följd av att registrerade betaltjänstleverantörer bara får tillhandahålla kontoinformationstjänster.

28 a § Om ett betalningsinstitut avser att ändra den uppdragsverksamhet som avses i 28 §, ska institutet anmäla detta till Finansinspektionen innan ändringen genomförs.

Om ändringen rör ett betalningsinstituts verksamhet i ett annat land inom EES, ska Finansinspektionen inom en månad från det att anmälan togs emot underrätta den behöriga myndigheten i det andra landet om ändringen.

Paragrafen innehåller bestämmelser om uppdragsavtal. Övervägandena finns i avsnitt 4.1.

Ändringen i *första stycket* är en följd av att registrerade betaltjänstleverantörer bara får tillhandahålla kontoinformationstjänster.

29 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. beräkningen av kapitalkrav enligt 2 § första stycket,
2. hur betalningsinstitut ska hantera medel enligt 6 §,
3. hur betalningsinstitut ska hantera de medel för genomförandet av betalningstransaktioner som avses i 7 § andra stycket och hur stor andel av medlen hos betalningsinstitut som omfattas av skyddskraven enligt 7 § tredje stycket,
4. vilka uppgifter som ska anses relevanta enligt 8 §,
5. hur uppgifter enligt 14 § ska lämnas, och
6. vad ett betalningsinstitut eller en registrerad betaltjänstleverantör ska iakttä och vilka krav betalningsinstitutet eller den registrerade betaltjänstleverantören ska uppfylla vid uppdragsavtal enligt 28 §.

Paragrafen innehåller bemyndiganden. Övervägandena finns i avsnitt 4.1.

Ändringarna i *punkterna 2 och 3* är en följd av att registrerade betaltjänstleverantörer bara får tillhandahålla kontoinformationstjänster.

8 kap.

1 § Finansinspektionen har tillsyn över att denna lag, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 260/2012 och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1230 följs.

För betalningsinstitut och registrerade betaltjänstleverantörer omfattar tillsynen även att deras *verksamhet* drivs enligt andra författningar som reglerar deras verksamhet, bolagsordning, stadgar samt interna instruktioner som har sin grund i en författning som reglerar deras verksamhet. I fråga om tillsynen över övriga betaltjänstleverantörer enligt 1 kap. 3 § gäller bestämmelserna i de lagar som reglerar deras verksamhet, om inte annat följer av denna lag

Finansinspektionen ska samråda med Konkurrensverket innan en tillsynsåtgärd eller ett ingripande vidtas mot

1. någon som har ansvar för betalningssystem för överträdelse av 7 kap. 1 och 2 §§,
2. en deltagare i ett betalningssystem för överträdelse av 7 kap. 4 §, eller
3. ett kreditinstitut för överträdelse av 7 kap. 5 §.

Paragrafen innehåller bestämmelser om tillsyn. Övervägandena finns i avsnitt 4.1.

Ändringen i *andra stycket* – som innebär att uttrycket betaltjänstverksamhet ersätts av uttrycket verksamhet – klargör att Finansinspektionens tillsyn inte är begränsad till tillhandahållande av betaltjänster utan tar sikte på den verksamhet som omfattas av lagen, t.ex. valutaväxling.

23 e § Om en behörig myndighet i ett annat land har underrättat Finansinspektionen om att en registrerad betaltjänstleverantör överträtt föreskrifter i det landet, ska inspektionen vidta de åtgärder som anges i 23 § mot betaltjänstleverantören, om det föreligger någon omständighet som anges där. Finansinspektionen ska så snart det kan ske underrätta den behöriga myndigheten i det andra landet och de behöriga myndigheterna i övriga berörda länder inom EES om vilka åtgärder som vidtas.

Paragrafen innehåller bestämmelser om ingripanden. Övervägandena finns i avsnitt 4.1.

Ändringarna i paragrafen är en följd av att registrerade betaltjänstleverantörer bara får tillhandahålla kontoinformationstjänster.

24 § Om någon driver sådan verksamhet som omfattas av denna lag utan att vara berättigad till det, ska Finansinspektionen förelägga denne att upphöra med verksamheten. *Finansinspektionen får även besluta att en sådan person ska betala en sanktionsavgift.*

Om det är osäkert om lagen är tillämplig på en viss verksamhet, får inspektionen förelägga den som driver verksamheten att lämna de upplysningar om verksamheten som inspektionen behöver för att bedöma om så är fallet.

Ett föreläggande enligt första eller andra stycket som avser ett utländskt företag får riktas mot såväl företaget som den som i Sverige är verksam för företagets räkning.

Paragrafen innehåller bestämmelser om ingripande mot den som saknar tillstånd eller registrering. Övervägandena finns i avsnitt 4.5.

Första stycket andra meningen, som är ny, innebär att Finansinspektionen kan ingripa mot den som tillhandahåller betaltjänster utan tillstånd eller registrering genom beslut om sanktionsavgift enligt bestämmelserna i kapitlet, dvs. när det gäller betalningsinstitut 8–16 a §§ och när det gäller registrerade betalningsinstitut 23–23 e §§. Det innebär att ett ingripande genom beslut om sanktionsavgift mot en fysisk person förutsätter att överträdelsen är allvarlig, upprepad eller systematisk och att personen i fråga uppsåtligen eller av grov oaktsamhet orsakat överträdelsen. Det bör i princip alltid vara allvarligt att bedriva tillstånds- eller registreringspliktig verksamhet utan tillstånd eller registrering.

Förhållandet mellan sanktionsavgift och vite behandlas i 25 a §.

25 a § *En sanktionsavgift får inte beslutas om överträdelsen omfattas av ett föreläggande som har förenats med vite och en ansökan om utdömande av vitet har gjorts.*

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om förhållandet mellan sanktionsavgift och vite. Övervägandena finns i avsnitt 4.5.

Paragrafen innebär att en sanktionsavgift inte får beslutas om överträdelsen omfattas av ett föreläggande som har förenats med vite och en ansökan om utdömande av vitet har gjorts. Det undviker dubbelbestraffning.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2025.

2. Registrerade betaltjänstleverantörer som efter ikraftträdandet omfattas av tillståndspflicht får fortsätta sin verksamhet till och med den 31 december 2025. Om en ansökan om tillstånd har getts in till Finansinspektionen före den 1 januari 2026 får den registrerade betaltjänstleverantören dock fortsätta med verksamheten till dess att ansökan prövats slutligt.

Övervägandena finns i avsnitt 5. Se författningskommentaren till ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen (1996:1006) om valutaväxling och annan finansiell verksamhet (avsnitt 7.1).

7.4 Förslaget till lag om ändring i lagen (2011:755) om elektroniska pengar

1 kap.

1 § I denna lag finns bestämmelser om utgivning av elektroniska pengar *och* om institut för elektroniska pengar.

Lagen gäller inte elektroniskt förvarat penningvärde som

1. lagras på instrument som kan användas endast inom ett begränsat nätverk av leverantörer, hos en leverantör i dennes affärsställe eller i fråga om ett begränsat varu- eller tjänsteutbud, eller

2. används för betalningstransaktioner som genomförs med hjälp av utrustning för telekommunikation, digital teknik eller informationsteknik, när de köpta varorna eller tjänsterna levereras till och är avsedda att användas med hjälp av sådan utrustning, förutsatt att operatören för utrustningen inte agerar enbart som en mellanhand mellan betaltjänstanvändaren och leverantören av varorna eller tjänsterna.

Paragrafen innehåller bestämmelser om tillämpningsområde. Övervägandena finns i avsnitt 4.3.

Ändringarna i *första stycket* är en följd av att utgivning av elektroniska pengar omfattas av tillståndspflicht.

Det görs också en språklig ändring.

2 § I denna lag betyder

1. *betalningsinstrument*: ett kontokort eller något annat personligt instrument eller en personlig rutin som används för att initiera en betalningsorder,

2. *elektroniska pengar*: ett elektroniskt förvarat penningvärde som

a) representerar en fordran på utgivaren,

b) ges ut i utbyte mot medel i syfte att genomföra betalningstransaktioner enligt lagen (2010:751) om betaltjänster, och

- c) godtas som betalningsmedel av andra än utgivaren,
3. *EES*: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,
4. *filial*: ett avdelningskontor med självständig förvaltning, varvid även ett utländskt institut för elektroniska pengars etablering av flera driftställen ska anses som en enda filial,
5. *grupp*: detsamma som i 1 kap. 7 § lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat,
6. *hemland*: det land där ett företag har fått tillstånd att driva sådan verksamhet som avses i denna lag,
7. *institut för elektroniska pengar*: ett svenskt aktiebolag eller en svensk ekonomisk förening som har fått tillstånd att ge ut elektroniska pengar enligt denna lag,
8. *konsument*: en fysisk person som handlar huvudsakligen för ändamål som faller utanför näringsverksamhet,
9. *kvalificerat innehav*: detsamma som i 1 kap. 5 § 14 lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,
10. *startkapital*: detsamma som i 1 kap. 5 § 17 lagen om bank- och finansieringsrörelse, och
11. *utgivare av elektroniska pengar*: institut för elektroniska pengar, den som ger ut elektroniska pengar och är undantagen från tillståndsplikt enligt 2 kap. 2 § och företag som enligt 3 kap. 28 § fått tillstånd att ge ut elektroniska pengar.

Paragrafen innehåller definitioner. Övervägandena finns i avsnitt 4.3.

Ändringen i *punkt 11* är en följd av att utgivning av elektroniska pengar omfattas av tillståndsplikt.

Det görs också en redaktionell ändring.

2 kap.

7 § Vid bedömningen enligt 6 § första stycket 3 av om en innehavare är lämplig ska dennes anseende och kapitalstyrka beaktas. Det ska också beaktas om det finns skäl att anta att

1. innehavaren kommer att motverka att verksamheten med utgivning av elektroniska pengar drivs på ett sätt som är förenligt med kraven i denna lag och andra författningar som reglerar företagets verksamhet,

2. innehavet har samband med eller kan öka risken för

a) penningtvätt enligt 1 kap. 6 § lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, eller

b) finansiering av terrorism enligt 6 § terroristbrottslagen (2022:666) eller försök till sådant brott, avseende terroristbrott enligt 4 § samma lag.

Om företaget har eller kan förväntas komma att få nära förbindelser med någon annan, får tillstånd enligt 1 § ges bara om förbindelserna inte hindrar en effektiv tillsyn av företaget.

Paragrafen innehåller bestämmelser om förutsättningar för tillstånd. Övervägandena finns i avsnitt 4.3.

Ändringen i *första stycket* är en följd av att utgivning av elektroniska pengar omfattas av tillståndsplikt.

8 § Finansinspektionen ska meddela beslut i fråga om tillstånd att ge ut elektroniska pengar inom tre månader från den dag då en fullständig ansökan inkom och ansökningsavgiften betalats.

Om beslut inte meddelas i rätt tid, ska tillstånd anses ha meddelats av Finansinspektionen.

Paragrafen innehåller bestämmelser om förutsättningar för tillstånd. Övervägandena finns i avsnitt 4.3.

Ändringarna är en följd av att utgivning av elektroniska pengar omfattas av tillståndsplikt.

3 kap.

5 § Ett institut för elektroniska pengar får även tillhandahålla betaltjänster och närliggande tjänster samt driva annan verksamhet.

Finansinspektionen får förbjuda ett institut för elektroniska pengar att driva annan verksamhet. Ett sådant beslut får meddelas om verksamheten försämrar eller kan komma att försämrade den finansiella sundheten i institutet eller Finansinspektionens möjligheter att utöva tillsyn över institutet.

Paragrafen innehåller bestämmelser om förutsättningar för tillstånd. Övervägandena finns i avsnitt 4.3.

Ändringarna är en följd av att utgivning av elektroniska pengar omfattas av tillståndsplikt.

6 § Ett institut för elektroniska pengar får i sin verksamhet med utgivning av elektroniska pengar eller tillhandahållande av betaltjänster inte

1. ta emot insättningar eller andra återbetalningspliktiga medel från allmänheten, eller

2. erbjuda andra konton än betalkonton som uteslutande används för betalningstransaktioner.

Ett institut för elektroniska pengar får i sin verksamhet med betaltjänster bevilja kredit för sådana betaltjänster som avses i 1 kap. 2 § 4 och 5 lagen (2010:751) om betaltjänster om

1. krediten endast utnyttjas i samband med genomförande av en betalningstransaktion,

2. krediten inte beviljas ur medel som innehas för att genomföra en betalningstransaktion eller ur medel som tagits emot i utbyte mot elektroniska pengar, och

3. kredit som utnyttjas vid betalning med betalningsinstrument, som lämnats inom ramen för gränsöverskridande verksamhet inom EES, återbetalas inom 12 månader.

Institut för elektroniska pengar får bevilja kredit enligt andra stycket bara om institutets kapitalbas är tillfredsställande med hänsyn till det totala kreditbeloppet.

Paragrafen innehåller bestämmelser om inlåning och kreditgivning. Övervägandena finns i avsnitt 4.3.

Ändringarna är en följd av att utgivning av elektroniska pengar omfattas av tillståndsplikt.

7 § Ett institut för elektroniska pengar ska vidta åtgärder för att skydda de medel som har tagits emot i utbyte mot utgivna elektroniska pengar. Sådana medel ska

1. hållas avskilda från institutets eller utgivarens egna tillgångar och medel som innehas för någon annans räkning än innehavaren av de elektroniska pengarna, eller

2. omfattas av en försäkring eller garanti som ger samma skydd för innehavaren av de elektroniska pengarna som om medlen hållits avskilda enligt 1.

Medel enligt första stycket 1, som fortfarande innehas av institutet för elektroniska pengar eller den registrerade utgivaren vid slutet av bankdagen efter den dag då medlen mottogs, ska avskiljas på ett särskilt konto hos en svensk bank,

ett svenskt kreditmarknadsföretag eller ett utländskt bank- eller kreditföretag eller investeras i likvida tillgångar med låg risk.

Medel som tas emot i form av en betalning via ett betalningsinstrument behöver inte skyddas förrän de har krediterats ett betalkonto hos institutet eller på annat sätt gjorts tillgängliga för ett institut för elektroniska pengar. Medlen ska dock skyddas senast fem bankdagar efter det att de elektroniska pengarna som betalningen avsåg gavs ut.

Institut för elektroniska pengar som tillhandahåller betaltjänster som inte är knutna till utgivning av elektroniska pengar ska för den verksamheten tillämpa bestämmelserna om skyddskrav i 3 kap. 7 § lagen (2010:751) om betaltjänster.

Paragrafen innehåller bestämmelser om skyddskrav. Övervägandena finns i avsnitt 4.3.

Ändringarna i *första stycket 1*, *tredje stycket* och *fjärde stycket* är en följd av att utgivning av elektroniska pengar omfattas av tillståndsplikt.

8 § Institut för elektroniska pengar ska informera Finansinspektionen i förväg om alla väsentliga förändringar i åtgärder för att skydda medel som tagits emot i utbyte mot utgivna elektroniska pengar.

Paragrafen innehåller bestämmelser om skyldighet att informera vidtagna åtgärder i fråga om skyddskrav. Övervägandena finns i avsnitt 4.3.

Ändringen är en följd av att utgivning av elektroniska pengar omfattas av tillståndsplikt.

9 a § Skyldigheten enligt 8 kap. 46 a § aktiebolagslagen (2005:551) för styrelsen i ett publikt aktiebolag att årligen fastställa en skriftlig arbetsordning för sitt arbete gäller även för styrelsen i ett institut för elektroniska pengar som är ett privat aktiebolag. Detta gäller dock inte i fråga om bolag vars styrelse har endast en ledamot.

Skyldigheten enligt 8 kap. 46 b § aktiebolagslagen för styrelsen i ett publikt aktiebolag att i skriftliga instruktioner ange arbetsfördelningen mellan bolagsorganen gäller även för styrelsen i ett institut för elektroniska pengar som är ett privat aktiebolag.

Styrelsens ordförande ska bevaka att styrelsen fullgör de uppgifter som anges i denna paragraf.

Paragrafen innehåller bestämmelser om arbetsordning och instruktioner om arbetsfördelningen mellan bolagsorganen. Övervägandena finns i avsnitt 4.3.

Ändringarna i *första* och *andra styckena* är en följd av att utgivning av elektroniska pengar omfattas av tillståndsplikt.

11 § Ett institut för elektroniska pengar ska ha sitt huvudkontor i Sverige.

Paragrafen innehåller bestämmelser om huvudkontor. Övervägandena finns i avsnitt 4.3.

Ändringen är en följd av att utgivning av elektroniska pengar omfattas av tillståndsplikt.

12 § Den som är eller har varit knuten till ett institut för elektroniska pengar som anställd eller uppdragstagare får inte obehörigen röja eller utnyttja vad han eller hon i anställningen eller under uppdraget i verksamheten med utgivning av

elektroniska pengar eller betaltjänster har fått veta om enskildas förhållanden till institutet.

Ansvar enligt 20 kap. 3 § brottsbalken ska inte följa för den som bryter mot förbudet.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

I 6 kap. 9 § lagen (2010:751) om betaltjänster finns särskilda bestämmelser om tystnadsplikt vid behandling av personuppgifter i register som förs av en betaltjänstleverantör eller den som ansvarar för ett betalningssystem enligt 6 kap. 1 § lagen om betaltjänster.

I 5 a § kreditupplysningslagen (1973:1173) finns bestämmelser om att det som gäller om tystnadsplikt enligt första stycket inte hindrar att uppgifter i vissa fall utväxlas för kreditupplysningsändamål.

Paragrafen innehåller bestämmelser om tystnadsplikt. Övervägandena finns i avsnitt 4.3.

Ändringen i *första stycket* är en följd av att utgivning av elektroniska pengar omfattas av tillståndsplikt.

14 § Institut för elektroniska pengar är skyldiga att lämna ut sådana uppgifter som avses i 12 § första stycket, om det under en utredning enligt bestämmelserna om förundersökning i brottmål eller en utredning om självständigt förverkande begärs av undersökningsledaren eller om det begärs av åklagare i ett ärende om rättslig hjälp i brottmål, på framställning av en annan stat eller en mellanfolklig domstol, eller i ett ärende om erkännande och verkställighet av en europeisk utredningsorder. Uppgifterna ska lämnas ut utan dröjsmål och i elektronisk form.

Paragrafen innehåller bestämmelser om upplysningsskyldighet. Övervägandena finns i avsnitt 4.3.

Ändringen är en följd av att utgivning av elektroniska pengar omfattas av tillståndsplikt.

15 § Den undersökningsledare eller åklagare som begär uppgifter enligt 14 § får besluta att institutet för elektroniska pengar samt dess styrelseledamöter och anställda inte får röja för kunden eller för någon utomstående att uppgifter har lämnats enligt 14 § eller att det pågår en förundersökning, ett ärende om rättslig hjälp i brottmål, eller en utredning om självständigt förverkande eller ett ärende om erkännande och verkställighet av en europeisk utredningsorder.

Ett sådant förbud får meddelas om det krävs för att en utredning om brott eller självständigt förverkande inte ska äventyras eller för att uppfylla en internationell överenskommelse som är bindande för Sverige.

Förbudet ska vara tidsbegränsat, med möjlighet till förlängning, och får inte avse längre tid än vad som är motiverat med hänsyn till syftet med förbudet. I ett ärende om rättslig hjälp i brottmål eller om erkännande och verkställighet av en europeisk utredningsorder får dock förbudet tidsbegränsas bara om den stat eller mellanfolkliga domstol som ansökt om rättslig hjälp eller den utländska myndighet som har utfärdat utredningsordern samtycker till detta.

Om ett förbud inte längre är motiverat med hänsyn till syftet med förbudet, ska undersökningsledaren eller åklagaren besluta att förbudet ska upphöra.

I fråga om europabolag och europakooperativ som har ett sådant förvaltningssystem som avses i artiklarna 3942 i rådets förordning (EG) nr 2157/2001 eller artiklarna 3741 i rådets förordning (EG) nr 1435/2003 ska det som anges om styrelseledamöter i första stycket tillämpas på ledamöter i tillsynsorganet.

Paragrafen innehåller bestämmelser om meddelandeförbud. Övervägandena finns i avsnitt 4.3.

Ändringen i *första stycket* är en följd av att utgivning av elektroniska pengar omfattas av tillståndsplikt.

17 § Institut för elektroniska pengar får inte ge ut elektroniska pengar via ombud.

Paragrafen innehåller bestämmelser om ombud. Övervägandena finns i avsnitt 4.3.

Ändringen i paragrafen är en följd av att utgivning av elektroniska pengar omfattas av tillståndsplikt.

18 § Om ett institut för elektroniska pengar vill tillhandahålla betal-tjänster genom ombud, ska institutet eller utgivaren anmäla ombudet för registrering hos Finansinspektionen. En sådan anmälan behöver inte göras när det gäller kontoinformationstjänster.

Anmälan ska innehålla

1. ombudets namn och adress samt ombudets unika identifikationskod eller identifikationsnummer om sådana uppgifter finns,

2. om ombudet är en juridisk person, dessutom namn, personnummer eller motsvarande samt adress för var och en som ingår i ombudets styrelse eller är dess verkställande direktör,

3. uppgifter som visar att de personer som avses i 2 är lämpliga för en sådan uppgift eller, om ombudet är en fysisk person, att han eller hon är lämplig att tillhandahålla betaltjänster,

4. ombudets interna regler för hur ombudet ska leva upp till de krav som anges i lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, och

5. uppgifter om vilka betaltjänster ombudet har i uppdrag att tillhandahålla.

Om anmälan uppfyller kraven i andra stycket ska Finansinspektionen registrera ombudet i det register som inspektionen för enligt 5 kap. 5 §. Beslut i fråga om registrering ska fattas inom två månader från det att anmälan togs emot.

Ombudet får inte tillhandahålla betaltjänster innan registrering enligt tredje stycket har gjorts.

Institut för elektroniska pengar ska försäkra sig om att ombud som agerar för deras räkning informerar betaltjänstanvändarna om detta förhållande. Detta gäller inte för kontoinformationstjänster.

Paragrafen innehåller bestämmelser om ombud. Övervägandena finns i avsnitt 4.3.

Ändringen i *första och femte styckena* är en följd av att utgivning av elektroniska pengar omfattas av tillståndsplikt.

25 § Om ett institut för elektroniska pengar avser att ändra den verksamhet som avses i 18, 19, 20, 22 eller 24 § ska institutet underrätta Finansinspektionen innan ändringen genomförs.

Om ändringen rör verksamhet som ett institut för elektroniska pengar driver i ett annat land, ska Finansinspektionen inom en månad från det att underrättelsen togs emot underrätta den behöriga myndigheten i det andra landet om ändringen.

Paragrafen innehåller bestämmelser om skyldighet att underrätta Finansinspektionen om ändringar i verksamheten. Övervägandena finns i avsnitt 4.3.

Ändringen i *första stycket* är en följd av att utgivning av elektroniska pengar omfattas av tillståndsplikt.

29 § Ett institut för elektroniska pengar får uppdra åt någon annan att utföra ett visst arbete eller vissa operativa funktioner som ingår i dess verksamhet med utgivning av elektroniska pengar eller tillhandahållande av betaltjänster. Institutet ska anmäla sådana uppdragsavtal till Finansinspektionen. En sådan anmälan behöver inte göras när det gäller kontoinformationstjänster.

Uppdrag åt någon annan att utföra sådana funktioner som är av väsentlig betydelse för verksamheten med utgivning av elektroniska pengar eller tillhandahållande av betaltjänster får bara ges om institutet ansvarar för att

1. verksamheten drivs av uppdragstagaren under kontrollerade och säkerhetsmässigt betryggande former, och

2. uppdraget inte väsentligt försämrar kvaliteten på institutets eller utgivarens internkontroll och Finansinspektionens möjligheter att övervaka att institutet eller utgivaren följer de regler som gäller för verksamheten.

Paragrafen innehåller bestämmelser om uppdragsavtal. Övervägandena finns i avsnitt 4.3.

Ändringen i *första stycket* är en följd av att utgivning av elektroniska pengar omfattas av tillståndsplikt.

29 a § Om ett institut för elektroniska pengar avser att ändra den uppdragsverksamhet som avses i 29 §, ska institutet anmäla detta till Finansinspektionen innan ändringen genomförs.

Om ändringen rör ett instituts verksamhet i ett annat land inom EES, ska Finansinspektionen inom en månad från det att anmälan togs emot underrätta den behöriga myndigheten i det andra landet om ändringen.

Paragrafen innehåller bestämmelser om uppdragsavtal. Övervägandena finns i avsnitt 4.3.

Ändringen i *första stycket* är en följd av att utgivning av elektroniska pengar omfattas av tillståndsplikt.

5 kap.

1 § Finansinspektionen utövar tillsyn över att denna lag och föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen följs.

För institut för elektroniska pengar omfattar tillsynen även att deras verksamhet drivs i enlighet med andra författningar som reglerar dess verksamhet, bolagsordning, stadgar samt interna instruktioner som har sin grund i en författning som reglerar dess verksamhet. I fråga om tillsynen över övriga utgivare av elektroniska pengar som avses i 2 kap. 2 § ska i stället bestämmelserna om tillsyn i de lagar som reglerar deras verksamhet tillämpas, om inte annat följer av denna lag.

Om ett företag som fått tillstånd att ge ut elektroniska pengar från en filial i Sverige enligt 3 kap. 28 § inte följer bestämmelserna i denna lag, andra författningar som reglerar företagets verksamhet, företagets bolagsordning, stadgar, reglemente eller interna instruktioner som har sin grund i en författning som reglerar företagets verksamhet, får Finansinspektionen återkalla tillståndet eller, om det är tillräckligt, meddela varning. Detsamma gäller om företaget på annat sätt visat sig olämpligt att ge ut elektroniska pengar.

Om ett filialtillstånd återkallas med stöd av andra stycket ska 12 § tillämpas. Finansinspektionen ska underrätta den behöriga myndigheten i det land där företaget har sitt säte om åtgärder som har vidtagits med stöd av denna paragraf.

Paragrafen innehåller bestämmelser om tillsyn. Övervägandena finns i avsnitt 4.3.

Ändringarna i *andra stycket första meningen* innebär dels att ”eller registrerade utgivare” tas bort, dels att uttrycket ”verksamhet med utgivning av elektroniska pengar” ersätts av ”verksamhet”. Den förra ändringen är en följd av att utgivning av elektroniska pengar omfattas av tillståndsplikt. Den senare ändringen – som innebär att uttrycket verksamhet med utgivning av elektroniska pengar ersätts av uttrycket verksamhet – klargör att Finansinspektionens tillsyn inte är begränsad till utgivning av elektroniska pengar utan tar sikte på den verksamhet som ett institut för elektroniska pengar får driva, t.ex. valutaväxling.

2 § Ett institut för elektroniska pengar och utländska företag som ger ut elektroniska pengar eller tillhandahåller betaltjänster genom filial i Sverige, eller tillhandahåller betaltjänster, distribuerar elektroniska pengar eller löser in elektroniska pengar genom ombud enligt 3 kap. 26 §, ska lämna Finansinspektionen de upplysningar om sin verksamhet och därmed sammanhängande omständigheter som inspektionen begär.

Paragrafen innehåller bestämmelser om tillsyn. Övervägandena finns i avsnitt 4.3.

Ändringen i *första stycket* är en följd av att utgivning av elektroniska pengar omfattas av tillståndsplikt.

3 § Finansinspektionen får när det är nödvändigt genomföra en undersökning hos

1. ett institut för elektroniska pengar, *och*

2. utländska företag som ger ut elektroniska pengar i Sverige enligt 3 kap. 26 och 28 §§.

Om det behövs för tillsynen av ett institut för elektroniska pengar, får Finansinspektionen genomföra en undersökning hos

1. en filial till institutet,

2. ett ombud till institutet, och

3. ett företag som har fått i uppdrag att utföra visst arbete eller vissa funktioner åt institutet.

Paragrafen innehåller bestämmelser om tillsyn. Övervägandena finns i avsnitt 3.

Ändringarna i *första stycket* och *andra stycket 2 och 3* är en följd av att registrerade utgivare utmönstras.

5 § Finansinspektionen ska föra ett register över institut för elektroniska pengar, deras ombud och filialer. Registret ska innehålla uppgifter om tillstånd som har återkallats. Registret ska hållas tillgängligt hos Finansinspektionen.

Finansinspektionen ska så snart det kan ske underrätta Europeiska bankmyndigheten om den information som förs in i registret enligt första stycket och om skälen till att ett tillstånd återkallats.

Paragrafen innehåller bestämmelser om register över utgivare av elektroniska pengar. Övervägandena finns i avsnitt 4.3.

Ändringarna är en följd av att utgivning av elektroniska pengar omfattas av tillståndsplikt.

17 § Om ett institut för elektroniska pengar inte i tid lämnar de upplysningar som avses i 2 §, får Finansinspektionen besluta att institutet ska betala en förseningsavgift med högst 100 000 kronor.

Paragrafen innehåller bestämmelser om förseningsavgifter. Övervägandena finns i avsnitt 4.3.

Ändringarna är en följd av att utgivning av elektroniska pengar omfattas av tillståndsplikt.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2025.

2. Registrerade utgivare som efter ikraftträdandet omfattas av tillståndsplikt får fortsätta sin verksamhet till och med den 31 december 2025. Om en ansökan om tillstånd har getts in till Finansinspektionen före den 1 januari 2026 får den registrerade utgivaren dock fortsätta med verksamheten till dess att ansökan prövats slutligt.

Övervägandena finns i avsnitt 5. Se författningskommentaren till ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen (1996:1006) om valutaväxling och annan finansiell verksamhet (avsnitt 7.1).

7.5 Förslaget till lag om ändring i lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

1 kap.

2 § Denna lag gäller för fysiska och juridiska personer som driver

1. bank- eller finansieringsrörelse enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,

2. livförsäkringsrörelse, dock inte

a) sådan som drivs av försäkringsföreningar som har beviljats undantag enligt 1 kap. 19 d § försäkringsrörelselagen (2010:2043), eller

b) tjänstepensionsverksamhet enligt lagen (2019:742) om tjänstepensionsföretag,

3. värdepappersrörelse enligt 2 kap. 1 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,

4. verksamhet enligt lagen (1996:1006) om viss finansiell verksamhet,

5. försäkringsdistribution enligt lagen (2018:1219) om försäkringsdistribution, i fråga om sådan verksamhet rörande livförsäkring, bedriven av sådana försäkringsförmedlare som har tillstånd enligt 2 kap. 1 § den lagen eller bedriver verksamhet enligt 3 kap. 1 § andra stycket 2 eller 3 § den lagen,

6. verksamhet enligt lagen (2011:755) om elektroniska pengar,

7. fondverksamhet enligt lagen (2004:46) om värdepappersfonder,

8. verksamhet som *betalningsinstitut* enligt lagen (2010:751) om betaltjänster,

9. verksamhet som *registrerad betaltjänstleverantör* enligt lagen om betaltjänster,

10. verksamhet som förvaltare av alternativa investeringsfonder enligt lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder,

11. verksamhet med konsumentkrediter enligt lagen (2014:275) om viss verksamhet med konsumentkrediter,

12. verksamhet med bostadskrediter enligt lagen (2016:1024) om verksamhet med bostadskrediter,

13. verksamhet som

a) leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/1503 av den 7 oktober 2020 om europeiska leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster för företag och om ändring av förordning (EU) 2017/1129 och direktiv (EU) 2019/1937, om företaget är en juridisk person som är etablerad i Sverige,

b) leverantör av kryptotillgångstjänster enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1114 av den 31 maj 2023 om marknader för kryptotillgångar och om ändring av förordningarna (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 1095/2010 samt direktiven 2013/36/EU och (EU) 2019/1937,

14. verksamhet som fastighetsmäklare eller fastighetsmäklarföretag med särskild registrering för hyresförmedling eller fullständig registrering enligt fastighetsmäklarlagen (2021:516),

15. spelverksamhet som bedrivs med licens eller registrering enligt spellagen (2018:1138),

16. yrkesmässig handel med varor, om det kan antas att det i verksamheten eller i en del av verksamheten genomförs eller kommer att genomföras transaktioner, enstaka eller sådana som kan antas ha samband, som innebär att ett utbetalt eller mottaget belopp i kontanter uppgår till motsvarande 5 000 euro eller mer,

17. verksamhet enligt pantbankslagen (1995:1000),

18. verksamhet som auktoriserad eller godkänd revisor eller registrerat revisionsbolag,

19. yrkesmässig verksamhet som avser bokföringstjänster eller revisionstjänster som inte omfattas av 18,

20. yrkesmässig rådgivning avseende skatter och avgifter (skatterådgivare),

21. verksamhet som advokat eller advokatbolag, till den del verksamheten avser tjänster som anges i 4 § första stycket,

22. yrkesmässig verksamhet som annan oberoende jurist än den som avses i 21, till den del verksamheten avser tjänster som anges i 4 § första stycket,

23. yrkesmässig verksamhet till den del verksamheten avser tjänster som anges i 4 § andra stycket och verksamhetsutövaren inte är en sådan person som avses i 18–22, eller

23. yrkesmässig verksamhet som avser förmedling, förvaring eller handel med konstverk, om det kan antas att det i verksamheten eller i en del av verksamheten genomförs eller kommer att genomföras transaktioner, enstaka eller sådana som kan antas ha samband, som innebär att ett utbetalt eller mottaget belopp uppgår till motsvarande 10 000 euro eller mer.

Vissa speltjänster får undantas från tillämpning av lagen eller bestämmelser i den enligt föreskrifter som meddelas med stöd av 8 kap. 1 § 1.

Paragrafen innehåller bestämmelser om vem som är verksamhetsutövare. Övervägandena finns i avsnitt 4.1 och 4.4.

Ändringen i *första stycket 4* är en följd av att valutaväxling omfattas av lagen om betaltjänster.

Ändringarna i *första stycket 6* och *8* klargör att också verksamhet med valutaväxling omfattas av lagen, jfr författningskommentarerna till 8 kap. 1 § lagen om betaltjänster och 5 kap. 1 § lagen om utgivning av elektroniska pengar. När det gäller kreditinstitut, dvs. företag som driver bank- eller finansieringsrörelse, är valutaväxling en del av den tillståndspliktiga verksamheten, jfr 7 kap. 1 § andra stycket lagen om bank- och finansieringsrörelse.

Ändringen i *första stycket 9* innebär att undantaget för registrerade betaltjänstleverantörer som tillhandahåller kontoinformationstjänster tas bort. Det innebär att fysiska eller juridiska personer som tillhandahåller kontoinformationstjänster omfattas av kraven i 2–4 kap.

Övriga ändringar är redaktionella.

3 § I fråga om verksamheter som avses i 2 § första stycket 1–12 gäller lagen även filialer i Sverige till utländska juridiska personer med huvudkontor i utlandet.

Paragrafen innehåller bestämmelser om filialer till utländska juridiska personer. Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

Ändringarna i paragrafen är en följd av att undantaget för registrerade betaltjänstleverantörer som tillhandahåller kontoinformationstjänster tas bort (jfr 3 kap. 26 § lagen [2010:751] om betaltjänster).

3 kap.

25 § En verksamhetsutövare som tillhandahåller konto som kunden innehar i syfte att förvalta medel som tillhör kundens verkliga huvudman behöver inte vidta de åtgärder för kundkännedom som avses i 8 § i fråga om den verkliga huvudmannen, om kunden

1. är en fysisk eller juridisk person med verksamhet som anges i 1 kap. 2 § första stycket 1–3 och 5–15 eller motsvarande verksamhet, auktoriserad eller godkänd revisor, advokat eller advokatbolag med hemvist inom EES,

2. är en fysisk eller juridisk person med verksamhet som anges 1 kap. 2 § första stycket 1–3 och 5–15 eller motsvarande verksamhet, auktoriserad eller godkänd revisor, advokat eller advokatbolag med hemvist utanför EES, och

a) tillämpar bestämmelser om kundkännedom och bevarande av handlingar som motsvarar kraven i denna lag, och

b) står under tillsyn över att dessa bestämmelser följs, eller

3. till följd av föreskrift i lag eller annan författning är skyldig att hålla medel som förvaltas för någon annans räkning avskilda från egna tillgångar och medel.

Första stycket får tillämpas endast om den risk som kan förknippas med kunden enligt 2 kap. 3 § bedöms som låg och om verksamhetsutövaren utan dröjsmål på begäran kan få del av uppgift om identiteten hos den för vars räkning kunden förvaltar medlen och den dokumentation som ligger till grund för uppgifterna.

Paragrafen innehåller bestämmelser om konton med medel som tillhör någon annan.

Ändringarna i *första stycket* är en följd av att undantaget för registrerade betaltjänstleverantörer som tillhandahåller kontoinformationstjänster tas bort (jfr 3 kap. 26 § lagen [2010:751] om betaltjänster).